

- 32፥33 ነገር ግን ግማሽ በነቀፋና በጭንቅ እንደ መጫወቻ ስለ ሆናችሁ ግማሽም እንዲህ ካሉት ጋር ስለ ተካፈላችሁ፤ ብርሃን ከበራላችሁ በኋላ መከራ በሆነበት በትልቅ ተጋድሎ የጸናችሁበትን የቀደመውን ዘመን አስቡ።³⁴ የሚበልጥና ለዘወትር የሚኖር ገንዘብ በሰማይ ራሳችሁ እንዳላችሁ አውቃችሁ፤ በእስራቴ ራራችሁልኝ የገንዘባችሁምን ንጥቂያ በደስታ ተቀበላችሁ።³⁵ እንግዲህ ታላቅ ብድራት ያለውን ድፍረታችሁም አትጣሉ።³⁶ የእግዚአብሔርን ፈቃድ አድርጋችሁ የተሰጣችሁን የተስፋ ቃል እንድታገኙ መጽናት ያስፈልጋችኋልና።
- 37 ገና በጣም ጥቂት ጊዜ ነው፤ ሊመጣ ያለውም ይመጣል³⁸ አይዘገይምም፤ ጻድቅ ግን በእምነት ይኖራል ወደ ኋላ ቢያፈገፍግ፤ ነፍሴ በእርሱ ደስ አይላትም።
- 39 እኛ ግን ነፍሳቸውን ሊያድኑ ከሚያምኑት ነን እንጂ ወደ ጥፋት ከሚያፈገፍጉ አይደለንም።

ዕብራውያን ተስፋ ወደ መቁረጥ ደርሰው ነበር፤ ወደ አይሁድም ሥርዓት ሊመለሱ አስበዋል። ሐዋርያው በክርስቶስ ለመጽናት ሲያደፋፍራቸው ከቁ. 26 ጀምሮ እስከ ቁ. 31፤ ድረስ ሰው ያልጸና እንደሆነ የሚደርስበትን ፍርድ በአሉታ አስተያየት ካሰረዳ በኋላ አሁን በሚከተሉት ቁጥሮች ላይ ወደ አዎንታ አስተያየት ተመልሶ ዕብራውያን የጸኑ እንደሆነ የሚያገኙትን ብድራት ያመለክታቸዋል።

«ነገር ግን» በማለቱ የሚጽፍላቸውን ዕብራውያን ከእነዚያ፤ ባለፈው ክፍል ላይ ከጻፋቸው ከሐዲዎች ይለያቸዋል፤ ይህም በም. 6፡9 ላይ እንዳደረገው ነገር ነው። ከቁ. 32 እስከ ቁ. 34 ድረስ ወደ ኋላ እየተመለከተ ከዚያ በፊት የቻሉትን ሁሉ ያሳስባቸዋል፤ ቀጥሎም ከቁ. 35 እስከ ቁ. 39 ድረስ ወደ ፊት እየተመለከተ የሚቆያቸውን ክብር ያመለክታቸዋል። በሁሉ፤ ዓይነተኛ አሳቡ ሊያስጸናቸው ነው።

ዕብራውያን የክርስቶስን ነገር ከሰሙና ከመኑ ወዲህ ብዙ ጭንቀት ደርሶባቸው ነበር። የዚህ ጭንቀት እኩሌታው፤ ሰዎች ቲያትር መሳይ አድርገዋቸው ሰማቸውን እንደ ክፉ፤ ያውም በንቀትና በመቀለድ፤ ሲያወጡ ግፍንም ከየዓይነቱ ሲያደርጉባቸው ነበር። እኩሌታው ደግሞ እንዲህ ያለው ነገር በሌሎቹ ላይ ሲደረግ ዕብራውያን ክርስቲያኖቹ በፈቃዳቸው ከእነርሱ ጋር ተሳታፊዎች ሆነው ስለ ነበር ነው። ይህን ሁሉ መከራ ታግሠው በክርስቶስ ጸንተው ነበር። ይህም ብቻ ሳይሆን የበለጠና ማንም ሊንጥቅባቸው የማይችለው ርስት ራሳቸው በሰማይ እንዳላቸው ተገንዝበው በምድር ላይ የነበረ ንብረታቸው ቢወረስባቸው እንኳ ንጥቂያውን በደስታ ተቀብለውት ነበር እንጂ አላዘኑም ነበር። (1ኛ ጴጥ. 1፡3-5) ባለፈው ዘመን ይህን ሁሉ ከታገሡ ከቻሉም አሁን በዚህ ለምን ያፈገፍጋሉ? ይልቁንም እንዲህ ያለ ታላቅ ብድራት ሲኖርበት፤ ሉረ መተማመናቸውን እንደ ውራጅ ልብስ አድርገው አይጣሉት! (ም. 11፡25-26፤ ማቴ. 5፡11-12፤ ሮሜ 8፡18፤ 1ኛ ቆሮ. 2፡9) እግዚአብሔር የሰጣቸውን ታላቁን ተስፋ፤ እርሱም መዳን በሙላቱ፤ እንዲቀበሉና እንዲጠቀሙበት ከፈለጉ የተመደበላቸውን መከራ እንኳ እንዲታገሡ እንዲጸኑም ያስፈልጋቸዋልና። (ም. 6፡11-12፤ ፊልጵ. 1፡29) ከዚህ በፊት መጽሐፍ ቅዱስ በእምባ. 2፡3፥4 ላይ ስለዚህ ነገር መስክሮአል። ነቢዩ እምባቆም እስራኤል ከከለዳውያን እጅ በቅርቡ መዳንዋን አይቶ «ወደ ፍጻሜው ይቸኩላል፤ እርሱም አይዋሽም ቢዘገይም በእርግጥ ይመጣልና ታገሠው፤ እርሱ አይዘገይም» እንዳለው ሁሉ

ደራሲው አሁም የጌታን መምጣት አይቶ «ሊመጣ ያለው (ማቴ. 11:3) በቅርቡ ይመጣልና ጽኑ» ይላል። ጻድቅ የሚኖረው በማይቋረጥ እምነት ነውና ይጽኑ! ወደ ጓላ ያፈገፍጉ እንደ ሆነ ግን እግዚአብሔርን አያስደስቱም። (ም. 11:6) ሐዋርያውና ዕብራውያንም የደገነነታቸውን ፍጹምነት ለመቀበል በእምነት የሚኖሩ ናቸው እንጂ፤ ወደ ጓላ አፈገፍገው እግዚአብሔርን አስመርረው ባለማስደሰት ጠንቅ ወደ ጥፋት የሚደርሱ አይደሉም። (ም. 3:16-19) 1ኛ ቆሮ. 10:5)

ግስገዝቢያ:-

ሀ) «እንዲህ ካሉት ጋር ስለ ተካፈላችሁ» (ቁ. 32:33) የተከሰሱት ተከሰሰዋል፤ የተያዙት ተይዘዋል፤ የተፈረደባቸው ተፈርዶባቸዋል፤ የታሰሩትም ታስረዋል፤ ሌሎችን ክርስቲያኖች በነገሩ ምን ያገባቸዋል? እነርሱስ አላተከሰሱም፤ ገና በደገና ናቸው፤ በአንድ ዳር ቆመው በራሳቸው አለመያዝ እየተደሰቱ ራሳቸውን በጥንቃቄ ሁሉ ቢጠብቁ አይሻልም? የዓለም ሰው «ይሻላል» ይላል፤ እነኝህ ዕብራውያን ግን ከተጠሉቱ ጋር መካፈል ወደዋል። ይህም እኮ ትልቅ ነገር ነው! ከእነርሱ ጋር እንደ ታሰሩ ሆነው እስርችን አሰቡ፤ ከተጨነቁም ጋር ተጨነቁ። (ም. 13:31 ሮሜ 12:15) ይህም ለእኛ የሚሆን መልካም ማስረጃ ነው። ከተወደዱት ጋር መሳተፍ ቀላል ነገር ነው፤ ከተጠሉት ጋር መሳተፍ ግን ማን ይወዳል? ሆኖም ለክርስቲያን የሚገባ ነገር ነው። ለወንጌልም ሆነ ለክርስቶስ፤ በዚህም አገር ቢሆን በዚያ፤ ወንድሞች ቢታሰሩ ወይም ቢሰደዱ (1ኛ ጴጥ. 4:16) እኛ የቀረነው በመከራቸው ሁሉ መሳተፍ ይገባናል። እንደ ምን? ቢሉ፤ በጸሎት፤ ቀጥሎም በገንዘባችን በመረዳት፤ ወደ ቤታችን በመቀበል፤ ምግብ በማቅረብ፤ ቤተ ሰባቸውንና ከብቶቻቸውን በመጠበቅ፤ እርሻዎቻቸውን በማረስና በማረም ሰብልንም በማከማቸት፤ በዚህም በሌላም ልናግዛቸውና ልናጽናናቸው ክርስቲያናዊ ተግባራችን ነው።

ለ) «ድፍረታችሁም አትጣሉ» (ቁ. 35) አማኞች ክርስቲያኖች የመጀመሪያ እምነታቸውን እስከ መጨረሻው የማይጠብቁት በምን ምክንያት ነው? እነኝህ ዕብራውያን መተማመናቸውን ሊጥሉት የጀመሩት መከራ ስለበዛና የክርስቶስ መምጣት የዘገየ ስለ መሰላቸው ነው። (2ኛ ጴጥ. 3:4) «መጥቶ ከመከራችን ያድነናል» ብለው ተጠባብቀውት ነበር! አልመጣም! ስለዚህ ሰለቻቸው፤ ወደ ጓላም ሊያፈገፍጉ ጀመሩ። እንደዚሁም ዛሬ ችግር ስለሚበዛባቸው አንዳንዶች ክርስቲያኖች ያፈገፍጋሉ! ይሁን እንጂ ምክንያቱ ምን ጊዜም መተማመንን መጣል ነው። በፊታቸው ያለው ደስታ ይጨልምባቸዋል (ም. 12:1-2)፤ ተስፋቸው ይደክማል፤ ወደ ጓላም ያፈገፍጋሉ። ምክንያቱስ? በሰማያት ያለው ነገር የረቀቀ፤ የተሰፋውም ቃል የማይታመንበት ሆኖ ስለ ታያቸው አይደለምን? መተማመናቸውን ጥለዋል ማለት ነው።

ለእያንዳንዳችን የሚያስፈልጉ ሦስት ነገሮች አሉ:-

1ኛ፤ ተስፋችንን በፊት ለፊታችን ማኖር ነው። በእሸቅድድም ውስጥ፤ የሚሸቀዳደም ሰው ትኩር ብሎ የመድረሻውን ገመድና ከመድረሻው ገመድ ቀጥሎ የሚቆየውን ሽልማት በአሳቡ እያየ ይሮጣል። ያ አሳብ ያም ተስፋ ወደ ፊት ይንትተዋል። እኛም በፊታችን ያለውን አክሊል በማስታወስ በመንገድ ላይ ከመለገም፤ ወይም ወደጓላ ከማፈገፈግ እንጠበቃለን። 2ኛ፤ የማይቋረጥ የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ መፈለግ ነው። መሮጥስ እንችል ይሆናል፤ ቀስ ብሎ መራመድላ? ታላቅ ነገር በፊታችን ሲኖር በርትተን በሩጫ እንችለዋለን! እንሮጣለን

እንታከትም። በፊታችን ያለው ግን የዕለት ዕለት ታናሽ ነገር ሲሆንላ? እምብዛም የሚጥለን ይኸው አይደለም? እኛ አብዛኛውን ማፈገፈግ የምንጀምረው ሰው በማያይበት በታ ብቻችንን ስንሆንና ሥራችን ያ የተለመደው ሲሆን ነው። ሳይደክሙ መሄድ (መራመድ) ይህ ነው ትግራችን። መድኃኒቱስ? ዕለት ዕለት እግዚአብሔርን በመተማመን መጠባበቅ ነው። (ኢሳ. 40:27-31)

3ኛ፣ መጽናት እንደሚያስፈልገን መገንዘብ ነው። ዋናው ነገር መጀመር ሳይሆን መጨረስ ነው። መጀመርስ መልካም ነገር ነው፤ ሰው የጀመረውን ባይጨርስስ? አይጠቅምም። የምንድነው እስከ መጨረሻ ብንጸና ነው። (ማቴ. 10:22፤ 24:13) የተሰጠንን የተስፋ ቃል የምናገኝ የእግዚአብሔር ፈቃድ ካደረግን በኋላ ነው። (ም. 10:36) ስለዚህ እንጽና። ክርስቲያን መሆን እኮ ቀላል ነገር አይደለም። ወደ እግዚአብሔር መንግሥት የምንገባው በብዙ መከራ መሆኑ ተነግሮናል (የሐዋ. 14:21-22)፤ ዓለም እንደሚጠላን ተነግሮናል (ዮሐ. 15:18-21)፤ ክርስቶስ እስኪመጣ ድረስ ዘመኑ የረዘመ እንደሚሆን ተነግሮናል። (ማቴ. 25:5-19)፤ እነዚህም ነገሮች አውቀናል። ታዲያስ ወገባችንን እንታጠቅና ለመቆም አላባችንን እንቁረጥ። (ኤፌ. 6:10-13) «ንቁ፣ በሃይማኖት ቁሙ ጎልምሱ፣ ጠንክሩ!» (1ኛ ቆሮ. 16:13)

ይሁን እንጂ፣ አንድ ነገር አለ። ደራሲው በእነዚህ ቁጥሮች ላይ የሚናገርበት ብዙ ጊዜ በአማኞች ክርስቲያኖች ዘንድ ስለሚገኝ ስለዚህ ዓይነት ማፈገፈግ ሳይሆን «ወደ ጥፋት» (ቁ. 39) ስለሚያደርስ ዓይነት ይናገራል። ይህም እላይ እንዳየነው ሁሉ ፈጽሞ ሌላ ነገር ነው። ከአንባቢዎች መካከል እንደዚህ ያለ ማለት ወደ ጥፋት የሚያደርስ ዓይነት ማፈገፈግ እንደሌለ እተማመናለሁ።

ሐ) «የተሰማችሁ የተስፋ ቃል» (ቁ. 36) ስለዚህ የተስፋ ቃል ከዚህ በፊት በአያሌው እንብበናል። (ም. 6:11-12፤ ም. 9:15) ለአብረሃምና ለዘሩ የተሰጠ የተስፋ ቃል ነው፤ እንዳንድ ጊዜም «የእስራኤል ተስፋ» ይባላል። ይሁን እንጂ መንፈሳውያን የአብርሃም ልጆች ክርስትያኖች ናቸውና ደግሞ «የቤተ ክርስቲያን የተስፋ ቃል» ይባላል። እስራኤላውያን አብዛኛውን ስለ ሙታን መነሣት ይተረጉሙት ነበር። (የሐዋ. 23:6፤ 24:15፤ 26:6-8፤ 28:20) ይሁን እንጂ፣ ከዚያ የበለጠ ነገር ነበር። በአሪት ዘፍጥረት በልዩ ልዩ በታ ላይ እንደምናየው ሁሉ ይህ የተስፋ ቃል ወሰንና ዳርቻ የማይገኝለት፤ እስከ የሌለው ሁሉን ነገር በውስጡ የያዘና ያከማቸ የበረከት ቃል ነበረ። የሙሉ መዳን ተስፋ፣ ፍጹም የሆነ ድኅንነት የሚሰጥ ተስፋ ነው እንጂ የትንሣኤ ሙታን ተስፋ ብቻ አይደለም። የተስፋው ቃል ሰው አዳም ከወደቀበት ሁሉ እንዲመለስና እግዚአብሔር በፈጠረው ጊዜ ያቀደለትን ነገር ሁሉ በሞላ እንዲያገኝ ነው። ቅዱስ ጳውሎስ «ስፋቱና ርዝመቱ ከፍታውም ጥልቀነቱም ምን ያህል መሆኑን ለማስተዋል፣ ከመታወቅም የሚያልፈውን የክርስቶስ ፍቅር ለማወቅ ትበረቱ ዘንድ፣ እስከ እግዚአብሔርም ፍጹም ሙላት ደርሳችሁ ትሞሉ ዘንድ፣ እጸልያለሁ» ብሎ እንዳመለከተው ያለ ነገር ነው። (ኤፌ. 3:18-19) እንደ ፍቅሩ እንዲሁም የተስፋ ቃሉ ነው። ሰፋሪ ሆኖ በውስጡ ሁሉን ጠቅልሎአል። በውስጡ የመድኃኒት መምጣት የጋጢአት መወገድ፣ ሰው የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖና ከእርሱ ጋር ሕብረትን አግኝቶ በዘላለም ሕይወት መኖር፣ መንግሥተ ሰማያትን መውረስ፣ ትንሣኤ ሙታንና የሥጋ መነሣት፣ ለዘላለም ከእግዚአብሔር ጋር በክብር መቀመጥ፣ ሁሉም በዚህ ተስፋ ቃል ተጠቅልሎአል። (ምሳ. 10:22) በአጭር ቃል፣ ሰው ወደ ጥንቱ የእግዚአብሔር አሳብ ተመልሶ እንዲገባ ነው። ማለት፣ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር በክብርና በገብረት ለዘላለም

እንዲኖር በመልኩ እንደ ምሳሌውም እንደ ተፈጠረ እንዲሁ እንዲሆን ነው። (ም. 2:5-9; ሮሜ 8:18-24)

በም. 6:15 ላይ «አብርሃም ከታገሠ በኋላ ተስፋውን አገኘ» ከተባለ በኋላ በም. 11:13 ላይ «አላገኘም» ይልና በም. 11:39-40 ላይ «እነዚህ ሁሉ የተሰጠውን የተስፋ ቃል አላገኙም፤ ያለ እኛ ፍጹማን እንዳይሆኑ እግዚአብሔር ስለ እኛ አንዳች የሚበልጥ ነገርን አስቀድሞ አይቶ ነበር» የተባለበት በዚህ ምክንያት ነው። የተሰጠው የተስፋ ቃል የፍጹምነት ተስፋ ነበረ፤ ፍጹማን ግን የምንሆነው ሥጋችን ከተነሣ በኋላ ነውና፤ ሥጋችንም የሚነሣ ክርስቶስ በዳግም ምጽአት ሲመጣ ነውና፤ ስማቸው በም. 11 ላይ የተጻፈ ቅዱሳን ሁሉ ፍጹማን ገና አልሆኑም። የተስፋውን ምሳሌ፥ ምድራዊውን ነገር፥ ተቀብለው ይሆናል፤ ግን እውነተኛውን ነገር በሞላ ገና አልተቀበሉም።

መ) «ጻድቅ በእምነት ይኖራል» (ቁ. 38) እርግጥ ነው፥ ሐዋርያው እዚህ ላይ የሚናገረው ዕለት ዕለትና ዓመት በዓመት ስለምንኖርበት እምነት ነው እንጂ ጥቅሱ በተጠቀሰበት በሌላው በታ ላይ እንደሚሆን ስለምንድንበት መንገድ አይናገርም። (ሮሜ 1:17) ይሁን እንጂ፤ ይኸን ነገር ብናጣራ የሚከፋ አይመስለኝም። የምንድንበት በእምነታችንም ሆነ በመልካም ሥራችን አይደለም፤ የምንድንበት በክርስቶስ ሥራ ነው። የኢየሱስ ክርስቶስ የሥራው ትሩፋትም ወደ እኛ ዘንድ የሚመጣው በእምነታችን መስኖ ነው፤ እምነታችንም የሚገለጠው በመልካም ሥራችን ነው። (ኤፌ. 2:8፤ ያዕ. 2:18) ያዳነን ጸጋው ነው፤ ያንም ጸጋ የምንቀበለው በእምነት እጅ ወይም በእምነት መስኖ ነው። ማስተስሪያው በደሙ ሆነ፤ በእምነትም ይገኛል። (ሮሜ 3:25)

ምዕራፍ አሥራ አንድ

አማኝ በእምነት ይኖራል

መልእክቱን በጻፈ ጊዜ የሐዋርያው ዓይነተኛ ዓላማ ዕብራውያንን ወደ ኋላ ከማፈገፈግ ለመከላከል ነው። ይህን ለማድረግ፣ ከም. 1 ጀምሮ እስከ ም. 10 ድረስ ኢየሱስን ሥሎአል። የራሱን የኢየሱስን ታላቅነት አስቀድሞ አስረድቶአል። ከዚያም በኋላ ኢየሱስ ወደትና ወደት ዘንድ ሊያስገባቸው እንደሚችል ገልጾአል። አሁንም በመልእክቱ መጨረሻ በም. 11፣ ም. 12ና ም. 13 ላይ ዓይነተኛ ዓላማውን ተከታትሎ ማስረጃ ማስረጃን እያቀረበ የመጀመሪያ እምነታቸውን እስከ መጨረሻው አጽንተው እንዲጠብቁ በለመናና በማስጠንቀቂያ ያደፋፍራቸዋል።

በም. 10፡22-24 ላይ እስከዚያ ድረስ በተሰጠው ትምህርት ላይ የተመሠረቱት ማድረግ የሚገባን 3 ነገሮች ተጠቅሰዋል፤ እነዚህም በተረዳንበት እምነት እንድንቀርብ፣ የተስፋችንን ምስክርነት እንደጠብቅ፣ ለፍቅርም እንደንነቃቃ እርስ በርሳችን እንድንተያይ ናቸው። አሁን በሚከተሉት 3 ምዕራፎች ላይ ደራሲው እነዚህን 3 ነገሮች በተራ በተራ እያነሣ ዕብራውያንን በእምነትና በተስፋ በፍቅርም እንዲመላለሱ ይመክራቸዋል፤ ይህንም በማድረግ እኛንም ይመክረናል።

ም. 11 ስለ እምነት የሚናገር ምዕራፍ ነው። ደራሲው እምነት ምን እንደሆነ አስቀድሞ ያስረዳል። ቀጥሎም ከዕብራውያን (ከእስራኤላውያን) ታሪክ ውስጥ የብዙዎቹን የዕብራውያንን አበው ስም ጠቅሶ እነኝያ የዱሮ ዕብራውያን ከእግዚአብሔር ዘንድ የተስፋን ቃል ተቀብለው ከእምነታቸው የተነሣ የተጋደሉትን ተጋደሎ ያሳይና በምዕራፉ መጨረሻ ላይ የተስፋን ቃል ለመውረስ የታገሡትን መከራና ሥቃይ ይተቻል። ሐዋርያው እነርሱ የመጀመሪያ እምነታቸውን እስከ መጨረሻ አጽንተው እንደጠብቁ በማስታወስ የሚጽፍላቸው ዕብራውያንም ቀንተው (ሮሜ 11፡14) በእምነታቸው እንዲጸኑ ያነቃቃቸዋል። ለእነርሱም በተሰጠው ምክር እኛ ደግሞ እንመክራለን። «በእምነትና በትዕግሥትም የተስፋውን ቃል የሚወርሱትን እንድትመስሉ እንጂ ዳተኞች እንዳትሆኑ ተስፋ እስኪሞላ ድረስ እያንዳንዳችሁ ያን ትጋት እስከ መጨረሻ እንድታሳዩ እንመኛለን» ተባለ (ም. 6፡11-12)፤ ይህም ምዕራፍ የዱሮ ሽማግሌዎች እንዴት እንዳሙኑና እንዴት እንደ ታገሡ ያሳየናል።

ቁ. 1-3

¹ እምነትም ተስፋ ስለምናደርገው ነገር የሚያረጋግጥ የማናየውንም ነገር የሚያስረዳ ነው። ² ለሽማግሌዎች የተመሰከረላቸው በዚህ ነውና። ³ ዓለሞች በእግዚአብሔር ቃል እንደ ተዘጋጁ ስለዚህም የሚታየው ነገር ከሚታዩት እንዳልሆነ በእምነት እናስተውላለን።

«ጻድቅ በእምነት ይኖራል» ተብሎአልና (ም. 10፡38) እምነት ምን እንደ ሆነ ሐዋርያው አሁን ያስረዳል። እምነት፣ ተስፋ የተደረገበትን ነገር እንደ ሆነ ነገር ቆጥሮ መናር፣ ወይም የማይታየውን ነገር እንደምናየው አድርገን መናር ነው። ለምሳሌ፣ የተስፋ ቃል ይሰጣል፤ ያ ነገር ምናልባት የማይቻል ይመስላል፣ መፈጸሙም የማይታይ ነው፤ ሆኖም እምነት ገብቶ ነገሩን ያረጋግጥና «ነው!» ይላል፣ የማይታየውንም ነገር ከአሁን አሁን በፊታችን እንደሚሆን

ያደርጋል። እግዚአብሔር ለሽማግሌዎች፤ ማለት ለብሉይ ኪዳን አበው የመሰከረላቸው በእንዲህ ያለ እምነት ስለ ኖሩ ነው። እኛም ዓለማትና ዘመናት በእግዚአብሔር ቃል ተዘጋጁ እንላለን፤ ይህም እምነት ነው፤ ይህንም ስንል የማይታየው ነገር የሚታይ ሆኖ ተገኘ ማለታችን ነው።

ማስገንዘቢያ፡-

ሀ) በሐዋርያት ዘንድ እምነት የተባለው ነገር በአንድ ሰው ወይም አንድ ሰው በተናገረው ቃል፤ ተግምና መኖር፤ «ቃሉ እንደሚፈጸም እርግጠኛ ነኝ» ብሎ መኖርም ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እምነት ይኸው ነውና ይህን መገንዘብ ይገባናል። ምክንያቱም፤ ስለ እምነት ስንናገር አንዳንድ ጊዜ አንግባባም። «እምነት» ሲባል አንዱ ሰው ስለ ራስ እውቀት ብቻ ያሰባል ለማረጋገጫም ያዕ. 2፡14ን ይጠቅሳል፤ አንዱም ስለጽኑ መተማመን ያሰባል፤ ለማረጋገጫም ሮሜ 4፡5ን ይጠቅሳል፤ በቅዱስ ጳውሎስና በቅዱስ ያዕቆብም መካከል አለመስማማት ያለ ይመስላል። ይህ ግን በፍጹም ስሕተት ነው። ቅዱስ ጳውሎስ ስለ እውነተኛ እምነት፤ ስለ መተማመን፤ ሲናገር ቅዱስ ያዕቆብ የሚናገረው ስለ ራስ እውቀት ብቻ ነው።

እዚህ በም. 11፡1 ላይ እውነተኛ እምነት ምን እንደ ሆነ እናያለን ምዕራፉም በሞላ ይህን እውነተኛ እምነት ያብራራል። የሽማግሌዎች እምነት ሁሉ ወደ ሥራ አድርሶአቸዋል። እብርሃም የተሰፋን ቃል ስላመነ ሥራ ሠራ። ረዓብም እግዚአብሔር አገራቱን ለእስራኤላውያን ሰጥቶ እንደ ነበረ ስላመነች የተላኩትን መልእክተኞች ሸሸገች። እብርሃም በእምነት አቀረበ፤ ረዓብም በእምነት አልጠፋችም ተባለ። (ቁ. 17፡18፡31) ማለት፤ ሁለቱም የዳረጉትን ነገር ያደረጉቱ ስላመኑ ነው፤ ወይም ሥራቸውን የመነጨው ከእምነታቸው ነው ሊባል ይቻላል። እንደዚሁም ሥራቸው ለእምነታቸው መስክርአል ይባላል፤ ስለምን? ቢሉ ያላመኑ ከሆነ ባልሠሩም ነበርና። ስለዚህ፤ መልካም ሥራ የእውነተኛ እምነት ማረጋገጫ መሆኑን እንረዳለን። በነቹ በቀኝ የቆሙት በዚህ ምክንያት ነው። መልካም ሥራቸው እምነታቸውን አረጋግጦአል። (ማቴ. 25፡31-40) መልካም ሥራ የሌለው እምነት በመጽሐፍ ቅዱስ ሐሳብ እምነት አይደለምና ቅዱስ ያዕቆብ «የሞተ ነው» ይለዋል። ስለዚህ ሁሉ «እምነት ያድናል» ሲባል አጋንንት የሚያምኑበት ዓይነት እምነት፤ የራስ ብቻ እምነት ሳይሆን (ያዕ. 2፡19) በዕብ. ም. 11 ላይ የተነገረለት ዓይነት፤ ማለት መተማመን መሆኑን መገንዘብ ይገባናል። ከሥራ የተለየ እምነት የሞተ ነገር ነውና ሕይወትን ሊሰጥ አይችልም። እንደዚሁም ከእምነት ያልመነጨ መልካም ሥራዎችም አሉ፤ እነኝህም እንደዚሁ ሁሉ ከእምነት የተለዩ ናቸውና የሞቱ ናቸው፤ ሕይወትንም ሊሰጡ አይችሉም። የሚያድን በዕብ. 11 ላይ የተነገረለት የሚሠራ፤ እምነት ነው።

ለ) በዚህ መልእክት ሐዋርያው በጠቅላላ በማደፋፈርም ሆነ በማስጠንቀቅ ዕብራውያንን ወደ ጳላ ከማፈገፈግ ሊጠብቃቸው ጥርአል፤ እዚህም በም. 11 ላይ ሐሳቡን በመቀጠል «ጥንታውያኑን አበው እስኪ ተመልክቱ፤ እነርሱ እንደምን እንደጸኑ እንደ ታገሡ እዩ። ታዲያ፤ አሁን እናንተ ወደ ጳላ ትመለሳላችሁ?» ይላቸዋል።

ለመሆኑ ወደ ጳላ፤ የምንመለሰው በምን ምክንያት ነው?

1ኛ ምክንያት፡- መንፈሳዊ ጤናችንን ስለማንጠብቅ ነው። «የዚህ ዓለም ሐሳብና የባለጠገነት ግታለል የሌላውም ነገር ምኞት» ገብተውብንም ሆነ (ማር. 4፡19) እንቅልፍ ወደን ከአልጋችን መነሣት አስቸግሮንም ሆነ መንፈሳዊ ምግባችንን ማለት መጽሐፍ ቅዱስን

አንብቦን በግላሳሰልና የግል ጸሎትንም በግድረግ ስለማንጠግብ ነው። ዳዊትን ሳንመስል ከመንፈሳዊ ቁርስ ይልቅ ሥጋዊን ወደናል! (መዝ. 18:10፤ 118:103) ይህ ወደ መድከም እንደሚያደርሰን የታወቀ ነው። መድኃኒቱስ? «ለእናንተ የምነግራችሁን ለሁሉ እሳለሁ፤ ትጉም ጸልዩም» (ማቴ. 28:41፤ ማር. 13:37)

2ኛ ምክንያት፡- ከዚህ ዓለም ሰዎች ጋር ስለምንተባበር ነው። «አትሳቱ፤ ክፉ ባልንጀርነት መልካሙን አመል ያጠፋል» (1ኛ ቆሮ. 15:33) የእግዚአብሔር ሕዝብ ነው ብንልም የተለየን ልንሆን እንወድም። (1ኛ ጴጥ. 2:9) ለሁለት ጌቶች መገዛት እንወዳለን፤ እግዚአብሔርን ልንወድ እንፈልጋለን፤ በዓለም ያሉትንም ልንወድ እንፈልጋለን። ይህ ግን የግይቻል ነገር ነው፤ ከሁለቱ እንዴት እያነሰ የግድ ይሄዳል። (ማቴ. 6:24፤ 1ኛ ዮሐ. 2:15-16፤ ያዕ. 4:4) መድኃኒቱስ? «ከመካከላቸው ውጤት የተለያችሁ ሁኑ» (2ኛ ቆሮ. 6:14-18ን ተመልከቱ)

3ኛ ምክንያት፡- ዓለማዊ መሻሻልን ስለምንከታተል ነው። እንዲህ ያለ መሻሻል ዘወትር መጥሮ ነውን? ቢሉ፤ አይደለም፤ ነገር ግን መሻሻላችን ከክርስቶስ ቢለየን መጥሮ ነው። ክርሲትያኖች ሩጫ፤ እሸቅድድም፤ የግሮጡ ሩዋጦች ናቸውና ሸክምን ግብዛት ወይም ግቡን መርሳት አይገባቸውም። (ዕብ. 12:1-2) ጽድቅንና እግዚአብሔርን መምሰል እየነህንንም የሚመሳሰሉትን እንድንከታተል እንጂ ገንዘብና ምቹችን ግዕረግንም እንድንከታተል አልታዘዝንም። (1ኛ ጢሞ. 6:9-11) ሐዋርያቶቹን እንጂ የቆርንቶስ ክርስቲያኖችን እንምሰል። (1ኛ ቆሮ. 4:8-13) መድኃኒቱስ? «አስቀድማችሁ የእግዚአብሔርን መንግሥት ጽድቁንም ፈልጉ» (ማቴ. 6:33) «ከደቀ መዛሙርቱ ብዙዎች ወደ ኋላ ተመለሱ። ኢየሱስም ለ12ቱ፡- እናንተ ደግሞ ልትሄዱ ትወዳላችሁን? አለ» (ዮሐ. 6:66-69) እኛላ?

ቁ. 4-6

⁴ አቤል ከቃየል ይልቅ የሚበልጥን መሥዋዕት ለእግዚአብሔር በእምነት አቀረበ፤ በዚህም፤ እግዚአብሔር ስለ ስጦታው ሲመሰክር እርሱ ዲድቅ እንደሆነ ተመስክረለት፤ ሞቱም ሳለ በመሥዋዕቱ አስከ አሁን ይናገራል።⁵ ሄኖክ ሞትን እንዳያይ በእምነት ተወሰደ፤ እግዚአብሔርም ስለ ወሰደው አልተገኘም።

⁶ ሳይወሰድ እግዚአብሔርን ደስ እንዳለኝ ተመስክሮለታልና፤ ያለ እምነትም ደስ ግለኛት አይቻልም፤ ወደ እግዚአብሔር የሚደርስ እግዚአብሔር እንዳለ ለሚፈልጉትንም ዋጋ እንዲሰጥ ያምን ዘንድ ያስፈልገዋልና።

እምነት ምን እንደሆነ አይተናል። ወደ ሥራ የሚያደርስ መተማመን ነው። በም. 10:38፤39 ላይ ሐዋርያው የነቢዩን ቃል እየጠቀሰ «ጽድቅ በእምነት ይኖራል ወደ ኋላም ቢያፈገፍግ እግዚአብሔር በእርሱ ደስ አይሰኝም» ብሎአልና የማፈገፈግ ተቃራኒ የሆነው እውነተኛ እምነት እግዚአብሔርን ደስ እንደሚያሰኝና ወደ ጽድቅ እንደሚያደርስ ለማሳየት 2 ግስረጃዎችን፤ ግለት አንደኛ የአቤልን ሁለተኛም የሄኖክን አሁን ያቀርባል።

አቤል በእምነት መሥዋዕትን አቀረበ (ዘፍጥ. 4:3-5)፤ እምነቱ ሥራ አፈራ ግለት ነው። ይህ እውነተኛ እምነት እግዚአብሔርን ደስ አሰኘ። «እግዚአብሔር ወደ አቤልና ወደ መሥዋዕቱ ተመለከተ» ቢባል (ዘፍጥ. 4:3-5) እግዚአብሔር ተደስቶ «ይሽውላችሁ የፈለገሁት መሥዋዕት!» ብሎ እንደ መሰከረ ያስረዳል። የአቤል መሥዋዕት ለእምነቱ እውነተኛነት መሰከር እግዚአብሔርን አስደስቶአል፤ ጽድቅ የሚቆጠርልንም ስናምን ነውና በዚህ፤ ግለት

በመሥዋዕቱ መቅረብ፤ አቤል ጻድቅ እንደ ሆነ ተመስክሮአል። (ከዚህ ጋር ሮሜ 4: 18-25ንና ያዕ. 2: 21-23ን አነጠጥሩ) በተጨማሪ ደግሞ አቤል ቢሞት እንኳ እግዚአብሔር የሚፈልገውና የሚቀበለው መሥዋዕት እንዲያይ ያለ መሆኑን እስከ አሁን ድረስ ያስረዳል።

የሄኖክም ነገር እንደዚሁ ነው። (ዘፍጥ. 5: 24) ሄኖክ በእግዚአብሔር ሰላማዊ አካሄዱን ከእርሱ ጋር አደረገ፤ እግዚአብሔርም በእውነተኛ እምነቱ ተደስቶ ወሰደው፤ አልተገኘም። እግዚአብሔር በሄኖክ እምነት እንደ ተደሰተ በምን ይታወቃል? ቢሉ፤ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንዲሄድ በመፍቀዱ ነዋ! እግዚአብሔርን ደስ ያሰኘው የአቤልና የሄኖክ እምነት ነበር፤ ያለ እምነትም ደስ ሊያሰኘው የሚችል የለም። ምክንያቱም፤ የሚሰግድለት ሰው እግዚአብሔር እንዳለ፤ ለሚለምነውም መልስ እንደሚሰጥ ካላመነ እንዴት አድርጎ ያስደስተዋል? እንግዲያውስ ዕብራውያን ከሚያምኑቱ ይሁኑ እንጂ ወደ ጓላ ከሚያፈገፍጉት አይሁኑ።

ግ ስንንዘቢያ፡- «አቤል ከቃየን ይልቅ የሚበልጥን መሥዋዕት አቀረበ።(ቁ. 4) የአቤል መሥዋዕት በምን በለጠ? ቢሉ፤ ብልጫው በእምነት መቅረቡ ነው። የአሪት ዘፍጥረት ታሪክ እግዚአብሔር በአቤል መሥዋዕት እንደ ተደሰተ፤ በቃየን መሥዋዕት ግን እንዳልተደሰተ ግን ይነግረናል እንጂ ምክንያቱን አያስረዳንም። ወደ ዕብራውያን የተጻፈ መልዕክት ግን የእምነቱ ነገር ይጨምራልና እግዚአብሔር የተደሰተበቱ በአቤል እምነት መሆኑም እንረዳለን። ሁለቱ ወገኖቻችን ያቀረቡአቸው መሥዋዕቶች ከመልካሙ እንደ ነበረ አያጠራጥርም፤ ይሁን እንጂ እግዚአብሔር በቃየን መሥዋዕት ደስ አልተሰኘም። ምክንያቱስ? በመሥዋዕቱ ዘንድ ጉድለት ስለ ተገኘ ነው። ጉድለቱስ ምን ኖሮአል? ቢሉ፤ ይኸው የዕብራውያን መልዕክት የሚያስታውቀን ነገር ነው፤ እምነት ጎደለበት። መቼ እንደ ሆነ አናውቅም እንጂ «ብዙ ቀን» ከተባለው ጊዜ ውስጥ (ዘፍጥ. 4: 3) እግዚአብሔር የመሥዋዕትን ነገር አስተምሮአቸው «የምቀበለው መሥዋዕት የደም መሥዋዕት ነው» ብሎአቸው ይሆናል። (ይህም ከዚህ በፊት፤ እግዚአብሔር አዳምንና ሔዋንን ካለበላቸው ከቁርበት ልብስ ነገርና ከዚህ በኋላ፤ ከተደነገገው ከበግ መሥዋዕት ነገር ጋር ይስማማል።) አቤል የእግዚአብሔርን ቃል አምና በግን አቀረበ፤ ቃየን ግን አላመነውምና ከምድር ፍሬ አቀረበ፤ እግዚአብሔርም በቃየን መሥዋዕት ደስ አልተሰኘም።

የቃየን መሥዋዕት ከእምነት ያልመነጨ የመልካም ሥራ (ምግባር) እውነተኛ ምላሴ ነው። ቃየን ለእግዚአብሔር መናኛ ነገርን ባላቀበም ነበርና ከሁሉ ይልቅ መልካም የሆነውን ነገር ኖሮአል ልንል እንችላለን። ይሁን እንጂ፤ ያ ነገር እግዚአብሔርን ደስ አላሰኘም። እንደዚሁም የቃየንን መሥዋዕት የመሳሰሉ ከእምነት ያልመነጨ መልካም ሥራዎች ሁሉ እግዚአብሔርን ደስ አያሰኙም። ምክንያቱም፤ «ያለ እምነት ደስ ማሰኘት አይቻልምና» (ዕብ. 11: 6)

ቁ. 7-12

7 ኖሳ ገና ስለማይታየው ነገር ተረድቶ እግዚአብሔርን እየፈራ ቤተ ሰቦቹን ለግዳን መርከብን በእምነት አዘጋጀ፤ በዚህም ዓለምን ኮነነ፤ በእምነትም የሚገኘውን ጽድቅ ወራሽ ሆነ።

8 አብርሃም የተባለው ርስት አድርጎ ሊቀበለው ወዳለው ስፍራ ለመውጣት በእምነት ታዘዘ፤ ወዴትም እንደሚሄድ ላያውቅ ወጣ።⁹ ለእንግዶች እንደሚሆን በተስፋ ቃል በተሰጠው አገር በድንኳን ኖሮ፤ ያን የተስፋ ቃል አብረውት ከሚወርሱ ከይስሐቅና ከያዕቆብ ጋር፤ እንደ መጻተኛ በእምነት ተቀመጠ፤

¹⁰ መሠረት ያላትን፤ እግዚአብሔር የሠራትንና የፈጠራትን ከተማ ይጠብብቅ ነበርና።¹¹ ተስፋ የሰጠው የታመነ እንደ ሆነ ስለ ቆጠረች፤ ሣራ ራስዋ ደግሞ

ዕድጜዎ እንኳ ካለፈ በኋላ ዘርን ለመፀነስ ኃይልን በእምነት አገኘች።¹² ስለዚህ ደግሞ በብዛታቸው እንደ ሰማይ ኮከብ እንደግዴቆጠርም በባሕር ዳር እንደአለ አሸዋ የነበሩት የሞተን ሰው እንኳ ከመሰለው ከአንዱ ተወለዱ።

እምነት በእግዚአብሔር ወይም በቃሉ መተግመንና አካሄዳችንን በዚሁ እምነት ግደራጀት ነው፤ ሐዋርያውም አሁን ይህንን ያደረጉትን የ3 ጥንታውያን ሰዎችን ታሪክ ይጠቅሳል።

ናገ እንደ ሄኖክ እካሄዱን ከእግዚአብሔር ጋር ያደረገ ሰው ሆኖ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምቶ ስላመነ ከባሕር በራቀና በደረቅ ምድር ላይ ከጥፋት ውኃ የሚድንበትን ታላላቅ መርከብ ሠራ። (ዘፍጥ. 6: 13-22) ውኃው አልታየም፤ ወደዚያ በታ የሚመጠ ከቶ አልመሰለም፤ ሆኖም ኖሳ «እግዚአብሔር ከተናገረ ይሆናል» ብሎ ተግምኖ ያላመኑትን ሰዎች ፈዝ እየቻለ መርከብን ሠራ፤ እንደ አቤልም ሆኖ በእምነት የሚገኘውን ጽድቅ ወራሽ ሆነ።

አስቀድሞ አብራም በኋላ ግን አብርሃም የተባለውም (ዘፍጥ. 17: 5) እንደዚሁ አደረገ። እግዚአብሔር ተናገረው የተሰፋንም ቃል ሰጠው፤ አብራምም በቃሉ ተግምኖና ተስፋ የተደረገበትን ነገር እንደ ሆነ ነገር ቆጥሮ ወደት እንደሚሄድ ስንኳ ሳያውቅ በእምነት ወጣ። (ዘፍጥ. 12: 1-4) በእምነት ወጣ በእምነትም ተቀመጠ። እግዚአብሔር «ለአንተና ለዘርህ ለዘላለም እሰጠዋለሁ» ብሎ ተስፋ በሰጠው አገር የአገር ሜግ ስንኳ የሚያህልን ርስት ሳይቀበል መሠረት በሌለው ድንኳን እድሜውን ሙሉ ኖሮ እንደ መጻተኛ፤ የውጭ አገር ሰዎች ያገር መኖሪያ ፈቃድ እየተሰጠው አብረውት ከሚወርሱት ከልጁና ከልጅ ልጁ ጋር የተሰፋን ቃል መፈጸም እየተጠባበቀ በእንግድነት ተቀመጠ። (መዝ. 104: 8-13፤ ዮሐዋ. 7: 5) ይህንም ያደረገው እግዚአብሔርን ስላወቀና ከእርሱ ዘንድ ታላቅን ነገር ለግጥኘት ስላሰበ፤ የተሰፋንም ቃል እንደሚፈጽም ሙሉ መተግመንና የስትና ስላደረበት ነው። ምድራዊና አላፈ የሆነውን ዝቅተኛ ነገር ሳይሆን የሚበልጠውን፤ ሰግያዊና ነዋሪ የሆነውን ከፍተኛ ነገር ይፈልግ ነበር። መሠረት የሌለውን እርሱ ፅላት ፅላት እንደ ተከለው ድንኳን ሳይሆን መሠረት ያላትን፤ እግዚአብሔር የሠራትንና የፈጠራትን ከተግ ይጠብቅ ነበር።

ግራ የተባላችው የአብርሃም ሚስት ደግሞ በመጀመሪያ ላይ ምንም ብትጠራጠር ብትስቅም (ዘፍጥ. 18: 10-15) የተሰፋን ቃል የሰጠው እግዚአብሔር መኖሩን በተረዳች ጊዜ ተስፋ የሰጠው የታመነ እንደ ሆነ ስለ ቆጠረች በግይቻለው አመነች፤ እምነትዋም ግሩም የሆነውን ውጪት አገኘ። በብዛታቸው እንደ ሰማይ ከጥክብት የሆኑት መንፈሳውያን ልጆችም፤ እንደግዴቆጠር በባሕር ዳር እንዳለ አሸዋ የነበሩት ሥጋውያን ልጆችም የሞተ ሆኖ ከታየው ከአንዱ ሰው ተወለዱ። (ሮሜ 4: 19-21)

ግለሰብዎ:- ሀ) «ናገ ... በዚህም ዓለምን ኮነነ» (ቁ. 7) ናገ ዓለምን እንዴት ኮነነ? ቢሉ፤ በእውነተኛ እምነቱ ኮነነው። አምናአልና ሠራ። እግዚአብሔር «የጥፋትን ውኃ አመጣለሁ የምትድንበትን መርከብ ለአንተ ሥራ» ብሎ ቢያዝዘው ኖሳ አምኖ ሠራ። (ዘፍጥ. 6: 13-22) በ2ኛ ጴጥ. 2: 5 ላይ ኖሳ ጽድቅን እንደ ሰበከ ተጽፎአል። መርከብን ሲሠራ ላለ ጎረቤቶቹና የአገሩ ሰዎች ሁሉ ተሰብስበው «ይህን የምታደርገው ለምንድር ነው?» ብለው ጠይቀውት ይሆናል፤ እርሱም እግዚአብሔር የተናገረውን ቃል ሰበከላቸው። እነርሱ ግን አላመኑምና ጠፉ። ኖሳ በእምነቱ በመተግመትና በሥራው የሚያመካኙበትን ሁሉ ስላስወገደ፤ ዓለምን ኮነነ። (ግሪ. 12: 41)

13

እነዚህ ሁሉ አምነው ሞቱ፤ የተሰማቸውን የተስፋ ቃል አላገኙምና፤ ዳሩ ግን ከሩቅ ሆነው አዩትና ተሳለሙት፤ በምድሪቱም እንግዶችና መጻተኞች እንዲሆኑ ታመኑ።¹⁴ እንዲህ የሚሉት ለእነርሱ የሚሆነውን አገር እንዲፈልጉ ያመለክታሉና።¹⁵ ያን የወጡበትን አገር አሰበው ቢሆኑ ሊመለሱ ጊዜ በሆነላቸው ነበር፤¹⁶ አሁን ግን የሚበልጠውን እርሱም ሰማያዊ አገር ይኖሩታሉ። ስለዚህ እግዚአብሔር አምላካቸው ተብሎ ሊጠራ በእነርሱ አያፍርም፤ ከተማን አዘጋጅቶላቸዋልና።

እነዚህ ሁሉ፤ ማለት አብርሃም ይስሐቅ ያዕቆብና ሣራ፤ የተስፋ ቃል ተሰጥቶአቸው እድሜአቸውን ሁሉ መፈጸሙን እየተጠባበቁ ናሩ፤ እያመኑም ሞቱ። ይሁን እንጂ አብርሃም ከመሞቱ በፊት ይስሐቅ ተወልዶ ነበርና፤ ያዕቆብም ወደ ግብፅ በወረደ ጊዜ የአብርሃም ቤተሰብ በቁጥራቸው 70 ሰዎች ሆኖ ነበርና፤ (ዘፍጥ. 46:27) የመፈጸሙን መጀመሪያ አይተው ነበር የተሰማቸውን የተስፋ ቃል ባያገኙ እንኳ መፈጸሙን ከሩቅ ሆነው አዩት። ጭው ባለ ሜዳ ላይ የሚጓዙት ነጋዴዎች የሚሄዱበትን ከተማ ከሩቅ ሆነው አይተውት «ዛሬ ባንደርስ እንኳ ግድ የለም፤ ነገ እንደርሳለን» እያሉ እንደሚላለሙት እንዲሁም እነኝህ አበው የማይታዩትን በእምነት ላይን እያዩ በተስፋው ቃል መፈጸም እየተማመኑ ናሩ እየተማመኑም ሞቱ። እግዚአብሔር ምድሪቱን ሊሰማቸው መሐላ እየጨመረ የተስፋ ቃል ሰጥቶአቸው ነበር (ዘፍጥ. 12:7፤ 13:14-17፤ 24:7)፤ እነርሱም እግዚአብሔር በምላሌ የሚያሳየውን በእውነተኛ ነገር እንደሚፈጽም አውቀዋልና ከነፃንን መውረስ ብቻ ሳይሆን ከከነዓን ምድር የምትበልጠውን፤ «መውረት ያላትን፤ እግዚአብሔር የሠራትንና የፈጠራትን ከተማ» (ቁ. 10) ለመቀበል አምነው በነበሩባት ምድር ዘላቂነትን መስለው ድንኳንን እየተከሉ ናሩና በዚያች ምድር እንግዶችና መጻተኞች መሆናቸውን አመኑ። (ዘፍጥ. 23:4፤ 47:9) እንዲሁም በማለት፤ እኛ «ኢትዮጵያችን» እንደምንለው ሁሉ እነርሱም ለእነርሱ የሚሆነውን የግል አገር እንደ ፈለጉ አመልክተዋል። ወደ እርሱ ሊመለሱ ምን ጊዜም በተቻላቸው ነበርና «አገራችንን እንፈልጋለን» ሲሉ በምድር ላይ፤ «በሁለት ወንዞች መካከል»፤ አብርሃም የወጣበትን አገር (የሐዋ. 7:5) ማለታቸው አልነበረም፤ ዳሩ ግን የተሰማቸውን የተስፋ ቃል ተመልክተው የሚበልጠውን አገር፤ እርሱም በሰማይ፤ ሊቀበሉ ናፈቁ። እግዚአብሔር በተስፋ ቃሉ፤ «እኔ አምላካቸው እሆናለሁ» ብሎ ነበርና (ዘፍጥ. 17:7-8) የዚያን ተስፋ ፍጻሜ በልዩ አኳኋን መቀበል፤ ተማምነው ከእርሱ ጋር በጎብረቱ ለዘላለም ሊኖር አሰቡ። እያመኑ እንደዚህ አሰበዋልና ኢየሱስ ያመኑትን ሰዎች «ወንድሞቼ» ብሎ ሊጠራቸው እንዳላፈረ (ሞ. 2:11-13) እንዲሁም እግዚአብሔር በዕብራውያን አበው እምነት ተደስቶ «የአብርሃም አምላክ የይስሐቅም አምላክ የያዕቆብም አምላክ» ተብሎ ሊጠራ በእነርሱ አላፈረም። (ሉቃ. 20:37-38) እንደ ተስፋ ቃሉ፤ እንደ እምነታቸውም፤ አብልጦ አድርጎ ከተማን አዘጋጅቶላቸዋልና በዚህ ምክንያት ደግሞ አምላካቸው ሊባል አያፍርም። (ማቴ. 25:34፤ ዮሐ. 14:2)

ማስገንዘቢያ:-

- ሀ) «ከቁ. 8 ጀምሮ እስከ ቁ. 16 ድረስ «አገር» ወይም «ከተማ የተባለው ምንድን ነው?» ቢሉ፤ ያከመጀመሪያ ጀምሮ ስለ እርሱ ተጽፎ ያገኘው፤ ምላሌው ከነፃን የሆነው፤ ወተትና ማር የሚያፈስሰው «አገር» ነው። (በም. 3:19 ላይ መ) የተባለውን ማስገንዘቢያ፤ ደግሞ በም. 9:15 ላይ ሀ) የተባለውን ማስገንዘቢያ ተመልክት።) ሆኖም እኛ «አገር» ወይም

«ከተማ» ስንላ እንደምናስበው ያለ ገዙፍ የሆነ ቦታ ሳይሆን ኑሮ ነው። ይህ «አገር» ይህም «ከተማ» በዳዊት ዘንድ «የእግዚአብሔር ከተማ» ይባላል (መዝ. 45:4! 47:1! 8! 96:3) በአዲስ ኪዳንም «አዲሲቱ ኢየሩሳሌም» ይባላል። (ዕብ. 12:22! ራእ. 3:12! 21:2) ገብረትን በማግኘት የእግዚአብሔርን ሕይወት መካፈል ነው! ወደ ጥንቱ መልክ ምሳሌ መመለስ ነው! በሙሉ በፍጹም መዳን ነው! የሰንበት ዕረፍት ነው! የምንቀበለው ርስት ነው! የሰውነታችን መቤዣት ነው! ዘላለማዊ ክብር ነው። እነኚህን ነገሮች ሁሉ ነው። በጠቅላላውም «የዘላለም ሕይወት» ይባላል። ይህ ሁሉ በእግዚአብሔር ተስፋ ቃል ተሰጥቶናል (1ኛ ዮሐ. 2:25) መከራ የምንታገሥና በእምነት የምንጸና ይህንኑ በሙላቱ ለማግኘት ነው። ይህ አገር ወይም ከተማ ገና ነው! ይሁን እንጂ እግዚአብሔር አዘጋጅቶታልና ይሆናል፤ ከዕለታት አንድ ቀንም ፍጹማን እንሆናለን። (ቁ. 39:40)

ለ) «እግዚአብሔር አምላካቸው ተብሎ ሊጠራ በእነርሱ አያፍርም»። (ቁ. 16) ይህን ቃል ከም. 10 እና ከራእይ 3:12 ጋር እንጣጥሩ። አንድ ተማሪ በደብተሩና በልብሱ ላይ ስሙን እንደሚጽፍ ያለ ነገር ነው። ይህን የሚያደርገው ዕቃው እንዳይጠፋበት፤ ሌላም ሰው ገንዘቤ ነው ቢል እርሱ «ሉረ የእኔ ነው እንጂ፤ ስሜ ተጽርበታል!» ሊል እንዲችል ነው። እንደዚሁ፤ ሁሉ እግዚአብሔር ስሙን በላያችን አድርጎ «እነርሱ የእኔ ናቸው፤ ባለቤታቸውም እኔ ነኝ» ይላል። እርሱ «የአብርሃም አምላክ የይስሐቅ አምላክ የያዕቆብም አምላክ» ተብሎ እንደ ተጠራው ሁሉ እንደዚሁም እያንዳንዳችን ስም ስማችንን አግብተን «የ (እንሌ) አምላክ ነው» ልንል እንችላለን። (መዶ. 2:16) ይህም ምን ያለ መጽናናትን ይሰጠናል!

ሐ) እነዚህ ሁሉ አምነው ሲሞቱ እኛ ወደ ጓሳ ተመልሰን ባለማመን ልንሞት ነውን? ሐዋርያው የሚጽፈው ለዕብራውያን ነው፤ ሆኖም ቃሉ ወደ እኛ ደርሶአል።

ሐዋርያው የእነዚህን ሰዎች ሁሉ ታሪክ ያቀረበው ዕብራውያን በፈታቸው ያለውን ሩጫ በትዕግሥት እንዲርጡ ለማድፋረር ነው። በአይሁድ ሥርዓትና በክርስቶስ ያመነቱ ነበር። በመከራ ቀን ላልተው ወደ ጓሳ ለመመለስ አስበዋል። (ምሳሌ 24:10) ሐዋርያው ግን የጥንቱን ሰዎች ጉልበት እያሳያቸው የመጀመሪያ እምነታቸውን እስከ መጨረሻው አጽንተው እንዲጠብቁ ይጎተጉታቸዋል። ዕብራውያን ከአይሁድ ሥርዓት ወጥተው ወደ ክርስትና እንዲመጡ እንደ ተጠሩ ሁሉ አብርሃም ከከለዳውያን ዑር ወጥቶ ወደ ከነዓን እንዲመጣ ተጠርቶአል። (ዘፍጥ. 15:7) አብርሃም ሳያመነታ ወጣ፤ ዕብራውያንም እንዲሁ ያድርጉ። የተሰጠው የተስፋ ቃሉ መፈጸሙ የማይቻል ሆኖ ታያቸውን? እስኪ ሣራን ያስታውሱ። ለእርስዎ የተሰፍጠው የተስፋ ቃል እርስዎ አስቀድሞ እስክትስቅ ድረስ፤ የማይቻል ሆኖ አልታያትምን? (ዘፍጥ. 18:9-15) ይሁን እንጂ ተስፋ የሰጠው የታመነ እንደ ሆነ ስለ ቆጠረች እምነትዎ ታላቅ ውጤትን አገኘ። ዕብራውያንም እንደዚሁ ይመኙ የተስፋን ቃል የሰጠው በእርግጥ የታመነ ነውና። (ም. 10:23)

እነዚያ አበው ወደው ቢሆኑ ሊመለሱ ጊዜ በሆነላቸው ነበር፤ ነገር ግን አልተመለሱም። ዕብራውያን አይመለሱ፤ እኛም አንመለስ።

ይህ ሁሉ የተጻፈ እኛን ለማስተማር ነው። (ሮሜ 15:4) የተስፋ ቃል የማይቻል ወይም ለመቀበል የሚያደግት መሆኑ ይታያን ይሆናል። ይሁን እንጂ ተስፋ ቆርጠን ወደ ጓሳ አፈገፍንን አንመለስ። እነዚያ አምነው ሞቱ፤ ይኸውላችሁ መጽናት! በዚህ ሕይወታቸው

አልተቀበሉትም፤ ባይቀበሉ እንኳ «ይሆናል!» ብለው እየፈከሩ ሞቱ። እምነት ግለት ይህ ነው። እኛስ ደካማዎች ነን? ሣራን እናስታውስ! ተስፋ የሰጠውም የታመነ እንደሆነ እየቆጠርን የመጀመሪያ እምነታችንን እስከ መጨረሻው አጽንተን እንጠብቀው።

ጌቶቹ ሆይ፤ ለመሆኑ የዛሬ ሰው ምንኛ ሞኝ ነው! አንድ ጭልፋ ወጥ የሚመስለውን ታናናሽ ነገርን ለማግኘት እንዲህ ያለውን የዘላለም ርስት በቶሎ ይለቃል እኮ! (ም. 13፡16)

ቁ. 17-31

17-18 አብርሃም በተፈተነበት ጊዜ ይስሐቅን በእምነት አቀረበ፤ የተስፋን ቃል¹⁹ የተቀበለው፡ - በይስሐቅ ዘር ይጠራልሃል የተባለለት እርሱም አንድ ልጁን አቀረበ፤²⁰ እግዚአብሔር ከሙታን እንኳ ሊያስነሣው እንዲቻላቸው አስቦአልና፤ ከዚያም ደግሞ በምሳሌ አገኘው።²¹ ይስሐቅ ሊመጣ ስላለው ነገር ያዕቆብንና ዓላውን በእምነት ባረካቸው፤ ያዕቆብ ሲሞት በእምነት የዮሴፍን ልጆች እያንዳንዳቸው ባረካቸው፤ በዘንጉም ጫፍ ተጠግቶ ሰገደ።²² ዮሴፍ ወደ ሞት ቀርቦ ሳለ በእምነት ስለ እስራኤል ልጆች መውጣት አስታወሰ ስለ አጥንቱም አዘዛቸው።

23 ሙሴ ከተወለደ በኋላ ወላጆቹ ያማረ ሕፃን መሆኑን አይተው በእምነት ሦስት ወር ሸሽጉት የንጉሥንም አዋጅ አልፈሩም።²⁴ ሙሴ ካደገ በኋላ የፈርዖን የልጅ ልጅ እንዳይባል በእምነት እምቢ አለ።^{25፤26} ከግብፅም ብዙ ገንዘብ ይልቅ ስለ ክርስቶስ መነቀፍ እጅግ የሚበልጥ ባለ ጠገነት እንዲሆን አስቦአልና ለጊዜው በኃጢአት ከሚገኝ ደስታ ይልቅ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር መከራ መቀበልን መረጠ፤ ብረራቱን ትኩር ብሎ ተመልክቶአልና።²⁷ የንጉሡን ቁጣ ሳይፈራ የግብፅን አገር የተወ በእምነት ነበር የማይታየውን እንደሚያየው አድርጎ ጸንቶአልና።²⁸ አጥፊው የበኩሮችን ልጆች እንዳይነካ ፋሲካንና ደምን መርጨትን በእምነት አደረገ።

29 በደረቅ ምድር እንደሚያልፉ በኤርትራ ባሕር በእምነት ተሻገሩ፤ የግብፅ ሰዎች ግን ሲሞክሩ ተዋጡ።³⁰ የኢያሪኮ ቅጥር ሰባት ቀን ከዞሩበት በኋላ በእምነት ወደቀ።³¹ ጋለሞታይቱ ረዓብ ሰላዮችን በሰላም ስለ ተቀበለቻቸው ከማይታዘዙ ጋር በእምነት አልጠፋችም።

በዚህ ክፍል ውስጥ ደራሲው አባታቸው ከሆነ ከአብርሃም ጀምሮ በተስፋው ቃል መሠረት ወደ ተሰጣቸው ወደ ከነዓን አገር እስኪገቡ ድረስ የእስራኤልን ሕዝብ ታሪክ ይከታተላልና ተስፋው እስኪሞላላቸው ድረስ የእስራኤል መሪዎች ሁሉ እምነታቸውን እንደ ጠበቁና በእምነት እንደ ኖሩ ይተርካል።

አብርሃምን እግዚአብሔር ፈተነው፤ ይኸውም በእውነት የፈራው እንደሆነ ለማወቅ ነው። (ዘፍጥ. 22፡1-19) የተስፋው ቃል የሚፈጸመው በይስሐቅ በኩል መሆኑን ራሱ እግዚአብሔር አስታውቆት ነበር። (ዘፍጥ. 17፡19፤21፤21፡12)፤ ቢሆምን «ይስሐቅን መሥዋዕት አድርገህ ሠዋው» እያለ አብርሃምን አሁን ያዝዛል። ይህም ከተደረገ የተስፋው ቃል እንደምን ይፈጸም? ይሁን እንጂ፤ አብርሃም በእምነቱ ሳይደክም «እግዚአብሔር የተስፋውን ቃል ከመፈጸም ከቶ አይቀርም፤ ይስሐቅን ከሙታን ሊያስነሣው ቢያስፈልግ እንኳ ሊያስነሣው ይችላል፤ ያስነሣዋልም» ብሎ በእምነት ቆጥሮአልና ልጁን ወደ ሞት አቀረበው፤ ከዚያም እንደ ሆነ ደግሞ ተቀበለው።

ይስሐቅ የተሰጠውን የተስፋ ቃል መሠረት አድርጎ ልጆቹን በእምነት ባረካቸው። (ዘፍጥ. 27:27-29+39+40፤ ዘፍጥ. 12:2+3፤ 13:15+16)

ያዕቆብም ሊሞት ነው። ብዙ ዓመት፤ መቶ እርባ ሰባት ዓመት፤ ኖሮአል (ዘፍጥ. 47:28)፤ የተስፋውን ቃል ግን አላገኘም። ቢሆንም እምነቱ ያው የጸና ነው። እንደ ተስፋው ቃል ሁሉ የአብርሃም ልጆች እንደሚበዙና ምድሪቱም የእነርሱ እንደምትሆን ተማምኖአልና የዮሴፍን ልጆች በተስፋው ቃል መሠረት ባረካቸው፤ ራሱም የተስፋውን ቃል ባለመቀበሉ ሳይቀየም ለመገበወፍ ከክፉ ነገር ሁሉ ለጠበቀው አምላክ ምስጋናና ስግደትን እያቀረበ ሞተ። (ዘፍጥ. 48:9-22፤ 47:31)

ዮሴፍ እንደ አባቱ እንደ ያዕቆብ ሆኖ ለሞት ተቃርቦአል። የአብርሃም ቤተ ሰብ በሞላ በተስፋ ቃል ከተሰጠው አገር ወጥቶ በምድረ ግብፅ ተገኝቶአል። ይሁን እንጂ ዮሴፍ የተስፋውን ቃል አለበ «ትወጣላችሁ፤ እግዚአብሔር ተናግሮአልና 400 ዓመት ያህል ብትቆዩ እንኳ ትወጣላችሁና አጽሜን እንድትወስዱ አደራችሁን!» ብሎ ወንድሞቹን አማላቸው። (ዘፍጥ. 15:13፤ 50:22-26)

ሙሴ በጭንቀት ጊዜ ተወለደ። ለአብርሃም የተባለለቱ 400 ዓመት አልፎአል፤ ቤተ ሰቡም ታላቅ ሆኖአል። የግብፅ ጉጉሥ «የእስራኤል ልጆች ሕዝብ በዝተው በጦርነት ጊዜ እንዳያሸንፉን» ብሎ የሚወለደው የእስራኤል ወንድ ልጅ ሁሉ ወደ ወንዝ እንዲጣል አዝዞአል። በተስፋው ቃል ላይ ያረፈ የእስራኤላውያን እምነት ግን እልበረደም፤ የሙሴ ወላጆችም የእምነት ሰዎች ነበሩ። ተስፋውን እያዩ ተማምነዋል፤ የጉጉሥን አዋጅ ሳይፈሩ ሙሴን 3 ወር ሸሽጉት። እንደ ወላጆቹ ሁሉ እንዲሁም ሙሴ የእምነት ሰው ነበረ። ያደረገው የሁሉ በእምነቱ ተገዝቶአል። የተስፋውን ቃል አምኖአል፤ ስለዚህ ያደረገውን ሁሉ አድርጎአል። የፈርዖን የልጅ ልጅ እንዳይባል እምቢ ያለው፤ የግብፅን አገር የተወሰነ፤ ፋሲካንና ያደረገው በእምነት ነው። በተስፋው ቃል ስለ ተማመነ፤ ብድራቱን ትኩር ብሎ ስለ ተመለከተና የማይታየውን አምላክ እንደሚያየው አድርጎ ስለ ጸና፤ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ሆኖ ባሪያ መሆንንና መነቀፍን መከራ መቀበልንም መረጠ እንጂ ከግብፃውያን ጋር ሆኖ ከብርንም ሆነ ባለጠገነትን ደስታንም መቀበል አልፈለገም። በእርሻ ውስጥ የተሰወረን መዝገብ አግኝቶ፤ ወይም ጥጋዋ እጅግ የበዛ መልካምን ዕንቁ አግኝቶ ከደስታው የተነሣ ሄዶ ያለውን ሁሉ የሸጠውን ሰው መስሎ የዓለምን ነገር ሁሉ ንቆአል። (ማቴ. 13:34-36፤ ዕብ. 12:2) እንደዚሁም «እኔ በዚያች ሌሊት በግብፅ አገር አልፋለሁ በኩርንም ሁሉ እንድላለሁ፤ ደሙም ባላችሁበት ቤት ምልክት ይሆንላችኋል፤ ደሙንም ባየሁ ጊዜ ከእናንተ አልፋለሁ» የተባለው የእግዚአብሔርን ቃል አምኖ አጥፈው መልአክ ሲያልፍ እንዳይነካቸው ፋሲካንና የደም መርጨትን አደረገ። (ዘጸአ. 12:12+13+21-24) ይሁን እንጂ፤ ፋሲካንና ደም መርጨትን ሲደነግግ ያመነበቱ እግዚአብሔር ስለሚመጣው መልአክና ስለሚያድነው ደም በተናገረው ቃል ብቻ ሳይሆን ስለ ምድሪቱ በተናገረው ቃል ጭምር አምኖአል። (ዘጸአ. 12:25) የአባቶች አለቆችና የሙሴ እምነት ወደ እስራኤል ሕዝብ ተላልፎአልና የኤርትራን ባሕር የተሻገሩት በተስፋ ቃል በማመን ነው፤ የኢያራኮንም ኃይል ያሸነፉት እንደዚሁ ነው። (ዘጸአ. 14:15-18፤ 21፤ 22፤ ኢያ. 6:2-5፤ 8-21) በዚያው እምነት ደግሞ ጋለሞታይቱ ረዓብ ራስዋን ከሞት አዳነች። እንደምን? ቢሉ፤ «እኔ በእግዚአብሔርና እርሱ በሰጣችሁ የተስፋ ቃል አምናለሁ፤ እግዚአብሔር ይህችን አገር እንደሚሰጣችሁ አውቃለሁ» እያለች (ኢያ. 2:9-11) ሁለቱን ሰላዮች ስለ ተቀበለችና በደኅና ስለ ሰደደች ነው። በተነገረው ቃል አመነች ሠራችም። ስለዚህ ከማይታዘዙት ሕዝብ

ሳተቆጠር ከእስራኤል ሐዝብ ተቆጠረችና በተቀደሰ ትውልድ ውስጥ ገባች። (ኢያ. 6:25፤ ማቴ. 1:5፤ ኤፌ. 2:11-13:19)

ግሰንዘቢያ:-

ሀ) «አብርሃም . . . ይስሐቅን በእምነት አቀረበ፤ ከዚያም (ከሙታን) ደግሞ በምሳሌ አገኘው።» (ቁ. 17-19) በዘፍጥ. 22:2 ላይ እንደ ተጻፈው ሁሉ እግዚአብሔር የአብርሃምን እምነት በፈተነ ጊዜ «ይስሐቅን ይዘህ ወደ ሞሪያም ምድር ሂድ፤ እኔም የምነግርህ በእንድ ተራራ ላይ በዚያ መሥዋዕት አድርገህ ሠዋው» ብሎ አዘዘው። አብርሃምም ሳይጠራጠር ግለዳ እንደ ተነሣና እግዚአብሔር ወዳለው ቦታ ሄዶ መሠውያውን እንደ ሠራ፤ እንጨትንም እንደ ረበረበ ልጁንም ይስሐቅን አስር በመሠውያው ላይ እንዳጋደመውና ያርደው ዘንድ ቢላዋን እንዳነሣ እናውቃለን። ነገር ግን የእግዚአብሔር መልእክ ስለ ከለከለው ይስሐቅን አልሠዋውም አላረደውም። እዚህ በዕብራውያን መልእክት ክፍላችን ላይ «አብርሃም ልጁን አቀረበ» ይላል፤ ግለቱም፤ መሥዋዕት አድርጎ ሠዋው መሆኑ አይጠረጥርም። አብርሃም ግን ልጁን መሥዋዕት አድርጎ አልሠዋውም። ይሁን እንጂ፤ በአብርሃም ልብና ሐሳብ ውስጥ በሥዋዕቱ ተሠውቶአል። ይስሐቅ አልሞተም እንጂ አብርሃም እስከ ሞት ጫፍ ድረስ አቀረበው። ልጁ በእርግጥ አልሞተምና በዚህ ምክንያት ደራሲው «ከዚያ (ከሙታን) ደግሞ በምሳሌ አገኘው» ይላል። አልሞተምና ከሙታን አገኘው። ሲል አይችልም። ሆኖም ይስሐቅ ልክ እንደ ሞተ ነበርና አብርሃም ልክ ከሙታን እንዳገኘው እውነት ነው። እንግዲያውስ «በምሳሌ አገኘው» ግለት ልክ ከሙታን እንዳገኘው ተቀበለው ግለት ነው።

ለ) «ያማረ ሕፃን መሆኑን አይተው» (ቁ. 23) በሙሴ ዘንድ ልዩ የሆነ እንዳች ነገር የነበረ ይመስላል፤ ምክንያቱም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ማማሩ 3 ጊዜ ተጠቅሶአል። (ዘጸአ. 2:2፤ የሐዋ. 7:20፤ ዕብ. 11:23) 3 ጊዜ መጠቀሱም መገንዘብ የሚገባን ነገር መሆኑን ለማመልከት ነው። (የሐዋ. 11:16) ነገሩን እንድናስተውል የተስፋውን ቃል መመርመር ነው። በዚያ በተስፋው ቃል ውስጥ «የምድር ነገዶች ሁሉ በዘርህ ይባረካሉ» የሚሉ ቃላት ተገኝተዋል። (ዘፍጥ. 12:3፤ 22:18) በዚህ ምክንያት የተስፋውን መፈጸም በእምነት ይጠባበቁ የነበሩ የእስራኤል ሕዝብ የሚያድናቸውን ሰው ከጥንት ጀምሮ ይጠባበቁ ነበር። በብሉይ ኪዳን ዘመን ፍጻሜ ላይ አንዳንዶች የእስራኤል ሰዎች የእስራኤልን መጽናናት ይጠባበቁ እንደ ነበር (ሉቃ. 2:25+38; 23:51; 24:21) እንዲሁም የክርስቶስ ምሳሌ የሆነ ሙሴ በተወለደበት ዘመን የእስራኤል ሕዝብ የእግዚአብሔር መድኃኒት የሚሆንላቸውን ይጠባበቁ ነበር (ዘፍጥ. 49:18)፤ ይህንም አብዝተው ያደረጉት በጽኑ መከራ ተይዘው ስለ ነበር ነው። እንግዲያውስ የሙሴ ወላጆች ልዩ የሆነ ማማሩን ባዩ ጊዜ «በተስፋው ቃል የተነገረለት ይኸው ነው» እያሉ እግዚአብሔር እንደሚጠብቀውና ለታላቅ ሥራ እንደሚያበቃው አምነው የንጉሡን አዋጅ ሳይፈሩ 3 ወር ሸሽጉት። (ይሁን እንጂ ኢሳ. 52:14፤ 53:2 ተመልከት) ሐ) «ስለ ክርስቶስ መነቀፍ» (ቁ. 26) «በሙሴ ዘመን ክርስቶስ አልመጣም ነበርና ስለ እርሱ ብሎ መነቀፍ እንደምን ችሎአል?» ቢሉ፤ አይደለም ሙሴ ስለ ክርስቶስ ብሎ እንደ ተነቀፈ አይደለም። ደራሲው የሚጽፈው ለዕብራውያን ነው፤ እነርሱም ስለ ክርስቶስ መነቀፍን በጣም አውቀዋል። (ም. 10:32+33) እንግዲያውስ ሙሴ «እስራኤላዊ ነኝ እንጂ የፈርዖን የልጅ ልጅ አይደለሁም» ሲል የደረሰበት ነቀፋና ዕብራውያን «ክርስቲያኖች ነን እንጂ የአይሁድን ሥርዓት የምንከተል አይደለንም» ሲሉ የደረሰባቸው ነቀፋ ተመላሰለዋልና ሐዋርያው በእነርሱና በሙሴ መካከል

የነበረውን ተመሳሳይነት ሊያመለክትና ዕብራውያን እንዲታገሡ ሊያደፋፍር የሚሉን መነቀፍ «ሰለ ክርስቶስ መነቀፍ» ይለዋል። ዕብራውያንም ሚሴ ስለ ክርስቶስ መነቀፍ ምን ብሎ እንዳሰበው ያስታውሱ። እርሱ ከግብፅ ብዙ ገንዘብ ይልቅ እጅግ የሚበልጥ ባለጠገነት እንዲሆን አስቦታል። እነርሱስ? ያን ክብር ያን ባለጠገነትም ሁሉ ሊከፉ አስበዋልን? ሻረ ይታገሡ እንጂ! እኛላ? (ፊልፋ. 3:7-9 ተመልከት)

መ) «የንጉሡን ቁጣ ሳይፈራ የግብፅን አገር ተወ» (ቁ. 27) ይህ ጥቅስ አስቸጋሪ ነው፤ ስለምን? ቢሉ፣ ቅደም ተከተሉን ብናስተውል ሙሴ የንጉሡን ቁጣ ሳይፈራ የግብፅን አገር የተወው ፋሲካን ከማድረጉ በፊት መሆኑን እንረዳለን። (ቁ. 27:28) ስለዚህም ብዙ መምህራን «እንግዲያውስ ከእስራኤል ሕዝብ ጋር የግብፅን አገር ሲለት መሆኑ አይደለም» ይላሉ። በሌላ በኩል ግን ፋሲካ ከማድረጉ በፊት የግብፅን አገር የተወው አንድ ጊዜ ብቻ፣ እርሱም ገብዓዊውን ገድሎ ሲሸሽ፣ ነበረ። (ዘጸአ. 2:14:15) እዚህ በዕብ. 11:27 ላይ ግን «የንጉሡን ቁጣ ሳይፈራ» ሲል ሙሴ ገብዓዊውን ገድሎ በነበረበት ጊዜ ፈርቶ ከፈርዖን ፊት እንደ ኮበለለ ታውቀዋል። እንግዲያውስ «የንጉሡን ቁጣ ሳይፈራ የግብፅን አገር የተወው መቼ ኖሮአል?» ይባላል። እንደሚመስለኝም መልሱ ከዚህ እንደሚከተለው ነው። ነገሩ በማስገንዘቢያ ሀ) ላይ ያገኘውን ነገር ይመሳሰላል። ሙሴ ፋሲካን ከማድረጉ በፊት እንኳ በሐሳቡና በልቡ የግብፅን አገር ትቶት ነበር። እስቀድሞ ተቀምጦ ኪግራውን ቀጥሮ የሚሆነውን ሁሉ፣ የንጉሡን ቁጣና ማሳደፉን ሁሉ፣ አይቶ ነበር፤ ሳይፈራም የግብፅን አገር ሊተው ቀረጠ። (ሉቃ. 14:28-32፣ ዘጸአ. 14:5-9።) በግብፅ አገር የነበረውን ማዕረግ የግብፅንም ገንዘብና የግብፅን ደስታ ትቶአቸውው ነበረ። «ሕዝቢን ልቀቅ» እያለም ሳይፈራ ብዙ ጊዜ ወደ ፈርዖን ፊት ገብቶ ነበር፤ ስለዚህ ፋሲካን ከማድረጉ በፊት የንጉሡን ቁጣ ሳይፈራ የግብፅን አገር ተወ ቢባል ከእውነት ያለውጣ ነገር ነው።

ሠ) «የማይታየውን እንደሚያው አድርጎ ጸንቶአል» (ቁ. 27) የእምነት ፃምድና መሠረት ይኸውላችሁ! እግዚአብሔርንና የእግዚአብሔርን እውነት ማየት ነው። እውነቱ ወደ ደመናት ይደርሳል፣ ለዘላለም አይነታትም አይደክምም አይጠፋም። (መዝ. 35:5) በዙሪያችን ያለውን ነገር ከነችግሩ ሁሉ ወይም የራሳችንን ድካምና ምስኪንነት ሳንመለከት እግዚአብሔርንና እውነቱን መመልከትን የሚያጸናን ይኸው ነው። አብርሃም ያደረገው ይኸው ነው፣ ግራ ራስዋ ደግሞ ያደረገችው ይኸው ነው፤ ሙሴም ያደረገው ይኸው ነው። (ሮሜ 4:18-21፤ ዕብ. 11:11፣ 27) ሐዋርያው የሚጽፍላቸው ዕብራውያን ምን ያድርጉ? እኛስ? እግዚአብሔርንና እውነቱን እየተመለከትን «ይሆናል!» እንበል እንጂ በዙሪያችን ተመልከተን «ከቶ አይሆንም» አንበል። በዙሪያችን ያለውንና የራሳችንን ድካም ሳንመለከት የማይታየውን እግዚአብሔርን መመልከት፡- የክርስቲያን ሕይወት የምንኖርበቱ ዘዴ የኸው ነው።

ረ) «የግብፅ ሰዎች ግን ሲሞክሩ ተዋጡ» (ቁ. 29) ተአምራቶች ያለ እምነት አይሆኑም (አይሠሩም)። በደረት ምድር እንደሚያልፍ ሰው ባሕርን በተለምዶ አይሻገርም። የእስራኤል ልጆች በባሕሩ ውስጥ የገቡት በእምነት ነውና ውኃው እንደ ገድግዳ ሆነላቸው፣ አለፉም። ገብዓውያን ግን ያለ እምነት ገብተዋልና የተለመደ ነገር ሆነና ውኃው ከደናቸው። (ዘጸአ. 14:15-29)

ሰ) ወንድሜ ሆይ ሰማ ልንገርህ። በክርስቲያን ኑሮ ወደ ፊት፣ ወደ ፍጻሜ፣ እንዳትሄድ የሚከለክልህ እንደ ኤርትራ ባሕርና እንደ ኢያሪኮ ያለ እንቅፋት በፊትህ ተቀምጦአል?? ከተቀደሰ ሕዝብስ እንዳትቆጠር የሚቃወም ረዓብን የተቃወመ ብርቱ ብርቱ ምክንያት አለን? እስኪ ተመልከት። የእስራኤል ልጆች የኤርትራን ባሕር ተሻገሩ፣ በኢያሪኮ ቅጥርም ላይ ቆሙ፤ ረዓብም ጋለሞታና ከነዓናዊት ብትሆንም ከእስራኤል ሕዝብ ለመቆጠር ደረሰች። «በምን?» ትላለህ? በእምነት! የበቁት በእግዚአብሔር ቃል እያመኑ በመራመድ ብቻ ነው። አንተም እንደዚሁ በእምነት ተራመድ፣ ባሕርም ይከፈላል፣ ቅጥርም ይወድቃል፣ ከተቀደሰም ሕዝብ ትቆጠራለህ።

ቁ. 32-38

³² እንግዲህ ምን እላለሁ? ስለ ጊዴዎንና ስለ ባርቅ ስለ ሳምሶንም ስለ ዮፍታሔም ስለ ዳዊትና ስለ ሳሙኤልም ስለ ነቢያትም እንዳልተርከ ጊዜ ያጥርብኛልና።

³³ እነርሱ በእምነት መንግሥታትን ድል ነሡ፣ ጽድቅን አደረጉ፣ የተሰጠውን የተሰፋ ቃል አገኙ። ³⁴ የአንበሶችን አፍ ዘጉ፣ የእሳትን ኃይል አጠፉ፣ ከሰይፍ ስለት አመለጡ፣ ከድካማቸው በረቱ፣ በጦርነት ኃይለኞች ሆኑ፣ የባዕድ ጭፍሮችን አባረሩ። ³⁵ ሌቶች ሙታናቸውን በትንሣኤ ተቀበሉ፤ ሌሎችም መዳንን ሳይቀበሉ የሚበልጠውን ትንሣኤ እንዲያገኙ እስከ ሞት ድረስ ተደበደቡ፤ ³⁶ ሌሎችም መዘበቻ በመሆንና በመገረፍ ከዚህም በላይ በእስራትና በወጎች ተፈተኑ፤

³⁷ በድንጋይ ተወግረው ሞቱ፣ ተፈተኑ፣ በመጋዝ ተሰነጠቁ፣ በሰይፍ ተገድለው ሞቱ፣ ሁሉን እያጡ መከራን እየተቀበሉ እየተጨነቁ የበገና የፍየል ሌጦ ለብሰው ዞሩ። ³⁸ ዓለም አልተገባቸውምና በምድረ በዳና በተራራ፣ በዋሻና በምድር ጉድጓድ ተቅበዘበዙ።

ማስረጃዎቼ በዝተዋል! በእስራኤል ታሪክ ውስጥ በእምነታቸው የተመሰከረላቸው ብዙ ናቸው፣ ስለ ሁሉም፣ ለመተረክ ጊዜ ያጥራል። በቁ. 32 ላይ ከመሳፍንትና ከነገሥታት ከነቢያትም ጥቂቶች ቢጠቀሱም እነኚህ ምሳሌዎች የሚሆኑት ናቸው እንጂ እነርሱን የመሳሰሉት ብዙዎች አሉ። እነኚህ ሁሉ ከእምነታቸው የተነሣ ታላላቅን ነገር አደረጉ። በመካከላቸው ከባዕድ መንግሥታት ጋር ታግለው ድል የነሡ እነጊዴዎንና ባርቅ፣ እነዮፍታሔና እነዳዊት አሉ፤ በቅን ፍርድ የፈረዱ መሳፍንቶቹና ዳዊትም አሉ (1ኛ ሳሙ. 12:3-5፤ 2ኛ ሳሙ. 8:15)፤ የተሰማቸውን የተሰፋ ቃል ያገኙ እነኢያሱና እነጊዴዎን እነዳዊትም አሉ (ዘዳግ. 31:7፤ መሳ. 6:14-16፤ 1ኛ ሳሙ. 16:13)፤ የአንበሶችን አፍ የዘጉ እነዳዊትና እነዳገኤል አሉ (1ኛ ሳሙ. 17:34-36፤ ዳን. 6:16-23)፤ ሽታው እንኳ እስከማደርስባቸው ድረስ የእሳትን ኃይል ያጠፉ እነ3ቱ ደቂቅ አሉ (ዳን. 3:19-28)፤ በሰይፍ ከመገደል የዳኑ እነዳዊትና እነኤላሳዕ አሉ (1ኛ ሳሙ. 17:45-51፤ 2ኛ ነገ. 6:14-17)፤ በሰውነታቸው ደካማዎች የሆኑት ነገር ግን እጅግ የበረቱ እነሳምሶንና እነመቃብያን አሉ (መሳ. 16:28-36)፤ በጦርነቱ የጀብዱ ሥራ የሠሩና የባዕድ ጭፍሮችን ያባረሩ በመጽሐፍ ቅዱስ የምናነብላቸውና በመቃብያን ዘመንም የተገኙት አሉ። ሌቶች እንኳ በእምነት ስለ በረቱ የሞቱትን ልጆቻቸውን በትንሣኤ ተቀበሉ (1ኛ ነገ. 17:17-24፤ 2ኛ ነገ. 4:32-37)፤ ሌሎች ሰዎችም አሁንም በተለይ ወደ መቃብያን ዘመን እንሻገራለን፣ የሚበልጠውን ትንሣኤ፣ ማለት ሁለተኛ ሊሞቱ ተነሥተው ወደዚህ ዓለም መመለስን ሳይመኙ ለዘላለም ሊኖሩ በመንግሥተ ሰማያት መነሣትን ወድደው ከሥቃይ ሊደኑ ሳይፈቅዱ በመኪና ላይ ተገትረው ሲደበደቡ እስከ ሞት ድረስ ታገሡ። ከእነዚህም ሌሎች ስለ ሃይማኖታቸው ብለው መዘበቻ በመሆንና በልዩ ልዩ አኳኋን በመገረፍና

በመታሰር የተፈተኑ እነመቃብያን እነሐዋርያት እነጳውሎስም አሉ (ም. 10:32-33፤ የሐዋ. 5:40-41፤ 2ኛ ቆሮ. 11:23-27) በድንጋይ ተወግረው የሞቱ እነዘካርያስና እነእስጢፋኖስ አሉ፤ (2ኛ ዜና 24:20-21፤ የሐዋ. 7:59)፤ «ይህን ትናገር ወይም ታደርግ እንደ ሆነ ከሥቃይ አርፈህ ተፈትተህ ትለቀቃለህ» እየተባሉ ሃይማኖታቸውን ይክዱ ዘንድ የተፈተኑ በመቃብያን ዘመን ብዙዎች አሉ፤ የታሪክ መጽሐፍ ነቢዩ ኢሳይያስ በምናሴ ዘመን በመጋዝ እንደ ተሰነጠቀ ይነግረናል፤ እንደ ሐዋርያው ቅዱስ ያዕቆብ በሰይፍ ተገድለው የሞቱ አሉ (የሐዋ. 12:2)፤ ሁሉም ተዘርፎባቸውና ሰው ከሚኖርበት አገር ተሰድደው ቤትም ሆነ ልብስ እያጡ የበገና የፍየል ሌጦ ለብሰው በምድረ በዳና በተራራ እየዘፋና በዋሻና በምድር ጉድጓድ እየኖሩ የተቅበዘበዙ አሉ። ይህን ሁሉ የታገሡት እግዚአብሔር በሰጠው በተሰፋ ቃል ስላመኑና መፈጸሙን ለመቀበል ስለ ተማመኑ ነው።

ግስገንዘብያ፡-

ሀ) ስለ መቃብያን። መቃብያን የተባሉት ክርስቲያኖች እይደሉም፤ ቢሆንም ለሃይማኖት ብለው ታላቅ ተጋድሎ የተጋደሉ ናቸው። የኖሩበት ዘመን ከክርስቶስ በፊት 150 ዓመት ያህል፤ ግለት በብሉይ ኪዳን ዘመንና በአዲስ ኪዳን ዘመን መካከል ነው። በዚያ ዘመን እጅግ በጣም ጨካኝ የሆነ የሶርያ ንጉሥ የእስራኤልን አገር ይዝ ነበር፤ እነርሱም አይሁድ ሁሉ እግዚአብሔር የሰጠውን ሥርዓት ትተው ርኩስን ሥጋ እንዲበሉና እርሱ ባሠራቸው መሠውያዎች ላይ መሥዋዕትን ለሶርያ አማልክት እንዲያቀርቡ ትእዛዝ አወጣ። እንዳይገረዙም ሰንበትን እንዳያከብሩ እዘዘ። እሺ የማይሉም ሁሉ፤ ወንዶችም ሴቶችም፤ በማይነገር ጭካኔ ተሠቃዩ። ይህ ሲሆን ሞዲን በሚሉት ለኢየሩሳሌም ቅርብ በሆነ ከተማ ውስጥ 5 ወንዶች ልጆች የነበሩት ግታትዩ የሚባል አንድ ካህን ነበረ። ይህ ሰው ለእግዚአብሔር ሕግ እጅግ ይቀና ነበር፤ ከዕለታትም አንድ ቀን አይሁዳዊ የሆነ ሰው እሺ ብሎ መሥዋዕት በንጉሡ መሠዊያው ላይ ማቅረቡን አይቶ ተናደደና አይሁዳዊውን የንጉሡንም መኮንን ገድሎ «ለእግዚአብሔር ሕግ የምትቀኑ ሁሉ ከእኔ ጋር ሁኑ» እያለ 5ቱን ልጆች አስከትሎ ወደ በሪሃ ሄደ። በተጨማሪ የተሰጠው ስም በግሪክ ቋንቋ ሲተረጎም መቃብዩስ የሆነ ይሁዳ የተባለው 3ተኛ ልጁ አለቃቸው ሆነና ወደ እነርሱ የተሰበሰቡት አገራቸውን እስኪያስለቅቁ ድረስ በሶርያ ንጉሥ ላይ ብርቱ ጦርነት አደረጉ። እንግዲያውስ መቃብያን የተባሉት ይሁዳና ወንድሞቹ ተከታዮቻቸውም ናቸው።

ለ) «የበገና የፍየል ሌጦ ለብሰው ዞሩ» (ቁ. 37) ይህንም ያደረጉት ነቢያት ወይም ተማሪዎች እንደሚያደርጉት በልማድ ሳይሆን ከሰው መኖሪያ እንደ አውራሾች ስለ ተሰደዱና ሁሉን ስላጡ ነው። ቤት ስላጡ ለጊዜው የሚሆንላቸውን መኖሪያ ፈልገው መዞር፤ ልብስም ስላጡ የበገና የፍየል ሌጦ መልበስ የግድ ሆነባቸው።

ሐ) «ዓለም አልተገባቸውም» (ቁ. 38)። በዓለም ግምትና በእግዚአብሔር ግምት መካከል ያለውን ልዩነት ተመልከቱ። የዓለም ሰው «በዓለም ሊኖሩ አይገባቸውም» ብሎ ከዓለም አሳደዳቸው። የእግዚአብሔር ቃል ግን «ዓለም አልተገባቸውም» ይላል! (ዮሐ. 15:18-21)

መ) ሐዋርያው «አባቶቻችሁ የተጋደሉትን ተጋድሎ የታገሡትን መከራ ሁሉ አስታውሱ። እነርሱ እምነታቸውን እስከ መጨረሻው አጽንተው እንደ ጠበቁ እናንተም ጠብቁት» ሲል ነው። ለዕብራውያንም ሆነ ለእኛ በእምነት መኖር ምን ጊዜም ቀላል ነገር አይደለም። ይሁን

እንጂ እነዚያ የጥንት ሰዎች ምንኛ ቻሉ! የተሰጠውን የተስፋ ቃል አዩ አመኑበትም፡ «እስከንቀበል ድረስ አንለቅም» ብለው ጸኑ። (ዘፍጥ. 32:26) የተወደድህ እንባቢ ሆይ፡ አንተስ? ትለቀጥለህን? እስከ አሁን ድረስ ቻልህ! አንሁን ወደ ጓላ ታፈገፍግ ጀምረህልን? አፈገፍገህ እንደ ሆነ «ጻድቅ በእምነት ይኖራል ወደ ጓላም ቢያፈገፍግ ነፍሱ በእርሱ ደስ አይላትም» የተባለውም ቃል አስበህ አረማመድህን አጽና። (ም. 10:38)

ቁ. 39:40

39:40 እነዚህም ሁሉ በእምነታቸው ተመስክሮላቸው ላሉ የተሰጠውን የተስፋ ቃል አላገኙም! ያለ እኛ ፍጹማን እንዳይሆኑ እግዚአብሔር ስለ እኛ አንዳች የሚበልጥ ነገርን አስቀድሞ አይቶ ነበርና።

እግዚአብሔር በዚህ ምዕራፍ ላይ የተጠቀሱትን ሰዎች ሁሉ እምነት አይቶ ደስ አለው፤ መሰከረላቸውም። ይሁን እንጂ የተሰጠውን የተስፋ ቃል አላገኙም። ምንው? ቢሉ፡ እነርሱ የደኅንነትን ፍጹምነት ከማግኘታቸው በፊት አብረናቸው እንድንባረክ እግዚአብሔር አስቀድሞ ስላሰበ ነው።

ማስገንዘቢያ፡-

ሀ) «የተሰጠውን የተስፋ ቃል አላገኙም» የተሰጠውን የተስፋ ቃል መቀበልና ፍጹማን መሆን ያው ነው። ሁለቱም ቃላት አንድ ናቸው። እነዚያ በም. 11 ላይ የተጠቀሱት ሁሉ የተስፋ ቃል አላገኙም፤ ባያገኙም ቅሉ መፈጸሙን ከሩቅ ሆነው አዩ በእምነትም ሞቱ። አንባቢዎቹ የተሰጠው የተስፋ ቃል ምን እንደ ሆነ ከዚህ በፊት ሳይረዱ አልቀሩም። የተስፋው ቃል ፍጹም የሆነ መድኃኒት ያገኘልን ፍጹም የሆነውን መዳንና የዚያን መዳን ፍጹምነት ነው። ያንም መዳን መቀበል ፍጹም መሆን ማለት ነው። ከዚህ በፊት እንደ ተባለው ሁሉ፤ ከሁሉ መዳን ነው። በቁ. 13-16 ላይ በማስገንዘቢያ ሀ) እንዳየው ሁሉ በዚህ መልእክት ውስጥ በልዩ ልዩ ነገር ተመስሎአል። ወተትና ማር የምታፈስሉ፤ ከነዓን የተባላችው፤ ያች የዕረፍት አገር ናት (ም. 4:1-16)፤ ያ የዘላለም ርስት ነው (ም. 9:15)፤ ሽማግሌዎቹ ይናፍቁ የነበሩት ያን ከተማ ነው (ም. 11:13-16)፤ በሌላ መጽሐፍ ተጽፎ እንደምናገኘው ያ ሰውነታችን ቢዛ ነው (ሮሜ. 8:23)፤ ያ የሥጋችን መለወጥ ነው (ፈልጵ. 3:21፤ 1ኛ ቆሮ. 15:51-54)፤ ወደ ቀድሞ መልክ ምሳሌ መመለስ ነው (1ኛ ዮሐ. 3:1)፤ የዘላለም ክብር ነው። (ሮሜ 8:30፤ ቆላ. 3:4፤ 2ኛ ጢሞ. 2:10) ሙሉ መዳን ወይም የመዳን ፍጹምነት ይኸው ነው! የተሰጠውም የተስፋ ቃል ይኸው ነው። እነዚያ የአባቶች አለቂች በከፊል በምሳሌ ተቀብለውታል እንጂ ፍጹምነቱን እስከ አሁን አልተቀበሉም! የሚቀበሉት ክርስቶስ በዳግም ምጽአት ሲመጣ ነው።

ለ) «ስለ እኛ አንዳች የሚበልጥ ነገርን አስቀድሞ አይቶ ነበር» ምኑን አይቶልን ይሆን? ብለው ቢጠይቁ እኛ አብረናቸው እንድንፈጸም ነው። በማቴ. 20:1-16 ላይ ተጽፎ እንደሚገኘው ያለ ነገር ነው። በዚያ ክፍል ላይ ባለቤት ሰው ለወይኑ አትክልት ሠራተኞችን ሊቀጥር ማለዳ፤ በ3 ሰዓት በ6፤ በ9፤ በ11 ሰዓትም ወጣ። በመሸ ጊዜ አዛዥን ጠርቶ «እኩል አድርገህ አንድ አንድ ብር ስጣቸው» አለው። ፊተኞቹ ሲቀርቡ ከኋላኞቹ አብዝተው የሚቀበሉ መሰላቸው! ባለቤትዮው ግን በኋላኞቹ አንዳች የሚበልጥ ነገርን አስቦ ነበርና ኋላኞቹ ከፊተኞቹ ጋር አስተካከለ። እግዚአብሔር ስለ እኛ ያየው ነገር እንደዚሁ ነው። እኛ

ከእነርሱ ጋር ያን የክብር ቀን እንድንካፈል እግዚአብሔር እነርሱን አዘግይቶአል። (ራእ. 6:9-11) (ሮሜ 11:33-36)

እንግዲያውስ ከእነርሱ ጋር አብረን ልንካፈል ነንና የላሉትን እጆች የሰለሉትን ጉልበቶች አቅንተን ያን የመጀመሪያ እምነታችንን አጽንተን እስከ መጨረሻው እንጠብቀው እንጂ ወደ ጓላ አናፈገፍገ፤ እንጠብቀውም እንደሆነ የምናገኘው መዳን እንዲህ ያለውን መዳን ከሆነ በቀላሉ አንጣለው። (ም. 12:12፣ 16)

ምዕራፍ አሥራ ሁለት

አማኝ በተስፋ ይታገሣል

ም. 11 ስለ እምነት የሚናገር ምዕራፍ እንደ መሆኑ መጠን ም. 12 ደግሞ ስለ ተስፋ የሚናገር ምዕራፍ ነው። ደራሲው የሽማግሌዎችን እምነት በማስታወስ ዕብራውያን ክርስቲያኖችን እስከ መጨረሻው እንዲጸኑ እንዲፋፈራቸው ሁሉ እንዲሁም አሁን በፊታቸው ያለውን ተስፋ በማስታወስ እንዲታገሡ ያደፋፍራቸዋል።

ተስፋ ትዕግሥትን ይፈጥራል፤ ክርስቲያኖችም ይታገሡ ዘንድ በዚህ ምዕራፍ ላይ ብዙዎች ተስፋዎች ተዘርዝረዋል። በክርስትና እሸቅድድም ገብተው በትዕግሥት ለሚሮጡት ክብር ይቆያቸዋል (ቁ. 1፡2)፤ የአባት ቅጣት ለሚታገሡት ታላቅ ጥቅም ይገኛል (ቁ. 3-11)፤ የደረሱበት ስፍራ ከፊተኛው ስፍራ እጅግ በጣም አስደሳች ነው (ቁ. 18-24) የሚቀበሉትም መንግሥት እንደዚህ ዓለም ላይሆነ ለመቼም የማይናወጥ መንግሥት ነው። (ቁ. 26-29)

ደራሲው እንደዚህ በዕብራውያን ፊት ተስፋን በመዘርጋት ለትዕግሥት ያደፋፍራቸዋል፤ አልፎ አልፎም፤ በተለይ በምዕራፉ መጨረሻ ላይ፤ እንደ ልማዱ ሁሉ ማደፋፈሩን በማስጠንቀቂያ ያጸናል።

ቁ. 1፡2

1፡2 እንግዲህ እነዚህም የሚያህሉ ምስክሮች እንደ ደመና በዙሪያችን ካሉልን፤ እኛ ደግሞ ሽክምን ሁሉ ቶሎም የሚከበንን ጋጢአት አስወግደን፤ የእምነታችንንም ራስና ፈጻሚውን ኢየሱስን ተመልክተን፤ በፊታችን ያለውን ሩጫ በትዕግሥት እንሩጥ፤ እርሱ ነውርን ንቆ በፊቱም ስላለው ደስታ በመለቀል ታገሞ በእግዚአብሔር ዙፋን ቀኝ ተቀምጦአልና።

«እንግዲህ ... እኛ ደግሞ» ይህ ከም. 11 የመነጨው ትምህርት ነው። በም. 11 ላይ ሽማግሌዎች (አበው) በእምነት ያደረጉትን ማለት እስከ ዕለተ መዋታቸው ድረስ እያመኑ መታገሣቸውን አይተናል፤ አይተናልና በእነዚህ ቁጥሮች ላይ «እንግዲያውስ እኛ እንዲህ እናድርግ» ተባለ። ሽማግሌዎቹ በእግዚአብሔር ቃል ስላመኑና በፊታቸው ያለውን ብድራት ስለ ተመለከቱ (ም. 10፡35፤ ም. 11፡26) በሕይወት ዘመናቸው ያጋጠማቸውን ችግርና ሥቃይ ሁሉ ታገሡ፤ ገናም እያመኑ ሞቱ። እነርሱ ያደረጉትን እኛም እናድርግ። ሕይወታችን ኦሊምፒያ በተባለው የግሪክ አገር ከተማ ላይ ከተፈጸሙት እሸቅድድሞች አንዱን ይመስላል። በኦሊምፒያ ብዙ ሰዎች የእነርሱን እሸቅድድም ጨርሰው አሁን በተራቸው የሚሮጡትን ተወዳዳሪዎች እንደ ተመለከቱና ድምፃቸውን ከፍ አድርገው እንዳደፋፈሩአቸው ሁሉ እንዲሁም ዛሬ በጥንት ዘመናት የሮጡት ቁጥራቸው የብዙ ብዙ የሆነ አበው በእኛ ዙሪያ ቆክሞው መሮጣችንን ይመስክራሉ፤ እኛም መመስከራቸውን በማሰብ እንበረታታለን። ሩዋጭም ሲሮጥ ሳለ በሰውነቱ ላይ ክብደት የሚጨምርበትን ነገር ሁሉና በነፋስ ተውለብልበ በእግሮቹ የሚጠመጥምበትን ልብስ እንደሚያስወድግ እንዲሁም እኛ መንፈሳዊ እሸቅድድማችንን የሚያሰናክለውን ሁሉ ማስወገድ ይገባናል።

ሩዋጭም ሲሮጥ ወዲያና ወዲህ ሳይመለከት ወደ ፊቱ ወደ መድረሻው ገመድ ብቻ እንደሚመለከት ሁሉ እኛም ክርስቲያኖች ዓይኖቻችንን በመሪ አለቃችን (ም. 2፡10)፤ ሽልማትንም በሚያበረክትልን ዳኛ (ማቴ. 25፡21፤ 23፤ 1ኛ ጴጥ. 1፡3-5) በኢየሱስ ላይ ተከለን በትዕግሥት (በጽናት) እንሩጥ። ኢየሱስም እንድንቀበል ዋሳችን እንደ መሆኑ መጠን

(ም. 7:22) ምሳሌአችን ይሁን፤ ምክንያቱም እርሱ እንደ እነዚያ ዕብራውያን እንደ እኛም ሁሉ ተነቀፈ ተጨነቀ ተሣቀየም (ም. 4:14-16፤ ም. 10:32-34)፤ ቢሆንም በፊቱ ያለውን ደስታ አይቶ እርሱ ሁሉን ታገሠ፤ አሸንፎም ተቀምጦአልና። እርሱን እየተመለከተን እያሰብንም (ቁ. 3) በትዕግሥት ጸንተን እንሩጥ።

ግሰገንዘቢያ፡-

ሀ) «እነዚህን የሚያሁሉ ምስክሮች» (ቁ. 1) በእነዚህ ቁጥሮች ላይ ሐዋርያው በም. 11 ላይ ስለ ተነገረላቸው ሽግግራዎች እንደሚናገር ግልጽ ነው። ይህም ሲሆን «በዙሪያችን አሉ» ግለቱ እንዴት ነው? ሙታን በምድር ላይ ዛሬ የሚደረገውን ነገር ያያሉን? መላእክት እንጂ ሙታን በዚህ ዓለም ላይ የሚደረገውን ያያሉ የሚል ጥቅስ በመጽሐፍ ቅዱስ የለም። በዚህ አንጻር እንደግያዩ ይመስላል። (2ኛ ነገ. 22:20) በዕረፍት ላይ አይደሉምን? በዚህ ዓለም ጣጣ ሁሉ ይጨነቃሉን? አይመስልም። ታዲያስ «በዙሪያችን አሉ» ሲባል እንዴት ነው? ቢሉ ሁለት መልስ እናቀርባለን።

1ኛ፡ ይህ ነገር ሁሉ ሥዕል ወይም ምሳሌ ነው። እኛ በእሽቅድድም የምንሮጥ ሰዎች በእውነት አይደሉም፤ እነኝህም ምስክሮች በእውነት በዙሪያችን የሉም። እኛ እንደምንሮጥ ዓይነትና እነርሱ በዙሪያችን እንደሚቆሙ ዓይነት ነው እንጂ እኛ በእውነት እንድንሮጥ ወይም እነርሱ በዙሪያችን እንዲቆሙ አይደሉም። ነገሩ በሞላ እኛን ለማደፋፈር የተሰጠ ሥዕል ወይም ምሳሌ ነው።

2ኛ፡ መመስከር የተባለው ቃል ሁለት ፍች አለው። «እገሌ መስከርአል» ሲባል እገሌ ነገሩን በዓይኑ አየ፤ ወይም ደግሞ እገሌ ለነገሩ በቃሉ መስከረ ግለት ነው። «ምስክር» የተባለውም ቃል እንደዚሁ ነው። እንግዲያውስ ሽግግራዎቹ ምስክሮች ናቸው ሲባል በዓይናቸው መስከረዋል ግለቱ ሳይሆን ለነገሩ መስከረዋል ግለቱ ይሆናል። «ተመስከረላቸው እንጂ እነርሱ መቼ መስከረዋል?» ቢባል በሕይወታቸው መስከረዋል። የሕይወታቸው ምስክርነት በም. 11 ላይ ተጽፎ አግኝተነዋል። ሕይወታቸው ለእኛ የሚሆን ምስሌ (ግሰረጃ) ነው። የሕይወታቸው ምስክርነት፤ ግመናቸው፤ መታገሣቸውም በፊታችን ነው፤ የሚከብበንም ይመስላልና ተደፋፍረን እንሮጣለን።

ለ) «ሸክምን ሁሉ ተሉ የሚከበንንም ኃጢአት አለወግደን» (ቁ. 1+2) የምናስወድጋቸው ሁለት ነገሮች ናቸው፤ እነርሱም ሸክምና ኃጢአትን። ሸክምና ኃጢአት ለየብቻቸው ናቸው። ሸክም የሆነ ነገር መሮጣችንን የሚያሰናክል ነገር ነው እንጂ ኃጢአት አይደለም። (ግሪ. 18:7-9) እሽቅድድም የሚሸቀዳደሙ ሰዎች ፈቅደው ራሳቸውን ከብዙ ነገር ይከለክላሉ። (1ኛ ቀር. 9:25) ነገሩ ለሌሎች ሰዎች ፈጽሞ ደግ ይሆናል፤ ለሩዋጭ ግን የማይጠቅም ይሆናልና ይተውዋል። እነርሱ ሰውነታቸውን ከሚያለሰልሰና ከሚያወፍር፤ ከትርፍ ልብስና ዕቃ ሁሉ ራሳቸውን እንደሚከለክሉ እንዲሁም እኛ መሮጣችንን ከሚያሰናክል ነገር ሁሉ ራሳችንን መከለከል ይገባናል። የሚያሰናክለን ምንና ምን ነገር ነው? ቢሉ፤ መንፈሳዊ ሕይወታችንን የሚያባክን (የሚያደክም) ነገር ሁሉ ነው። ብልጥገና ሊሆን ይችላል (ግር. 10:21-25) አጉል ልማድ፤ የምንደሰትባቸው ጨዋታዎች፤ የምናነባቸው መጻሕፍት፤ የለመድናቸው ሱሶች፤ ወይም ያበጀናቸው ባልንጀሮች እንኳ፤ እነኝህ ሁሉ ግሰናክያዎች ሊሆኑ ይችላሉ። እነኝህ ነገሮች እኩ ለብዙዎች ክርስቲያኖች ዛሬ ግሰናክያዎች ነቸው። ክርስቲያን ሆይ፤ ሸክምን ሁሉ ከሰውነትህ አለወግድ!

ኃጢአትማ ማንኛውም ኃጢአት ይሆናል። ኃጢአት ቶሎ ይከበናል፤ ሩጫችንንም ክፋኛ ያስተንተላል። የክርስትናን እሽቅድድም ዋና ክልካይ ኃጢአት ነው። ማንኛውም ኃጢአት ይሆናል አልሁኝ እንጂ ሐዋርያው ደጋግሞ ስለ አለማመን ተናግሮአልና እዚህ ላይ የሚናገርበት ኃጢአት አለማመን ሳይሆን አይቀርም። (ም. 10:26) ልብስ በሩዋጩ እግር ላይ ተጠምጥሞ ከመሮጥ እንደሚከለክለው እንዲሁም ጥርጥር ወይም አለማመን፤ እሳትን የሚያጠፋ ቀዝቃዛ ውኃን መስሎ የክርስትና ሩጫችንን ያሰናክላል። ሩጫችንን የሚያሰናክለው ኃጢአት አብዛኛውን ይኸው የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃላት መጠራጠር ነው። ክርስቲያን ሆይ፤ ጥርጥርን (አለማመን) ከሰውነትህ አስወግድ!

ሐ) «እርሱ በፊቱ ስላለው ደስታ በመስቀል ታግሦ በእግዚአብሔር ዙፋን ቀኝ ተቀመጠ» (ቁ. 2) ክርስቶስ፤ ያን ያህል መከራ ይታገሥ ዘንድ ያጽናናው በፊቱ የቆየው ደስታ ነው። በእምነት ዓይን እርሱን እየተመለከተ ታገሠ ሩጫውንም ጨረሰ፤ በክብርም ተቀመጠ። (መዝ. 15:8-11፤ ዮሐ. 17:4፤ 2ኛ ጢሞ. 4:7፤8) ወንድም ሆይ፤ አሁን ስትሮጥ እጅግ በጣም ተቸግረሃልን? ተስፋው ከዓይንህ ፊት አይጥፋ፤ ብድራቱን ከመመልከት አትሰልፍ፤ በትዕግሥት ጽንተህ ሩጥ። ብንጸና ከእርሱ ጋር ደግሞ እንገግላለን። (2ኛ ጢሞ. 2:13) ደግሞ አንድ ነገር ልብ አድርግ፡- እርሱ የተቀመጠው አንተን ሊረዳህ ነው! (ም. 1:3፤ ም. 8:1)

መ) ከእኛ ከክርስቲያኖች ብዙዎቹን ብትመለከት ሽርሽር የምንሄድ እንጂ ከቶ እሽቅድድም የምንሽቀዳደም አንመስልም! መንፈሳዊ ሕይወታችንን ወይም ክርስትናችንን በቀላል አስተያተት እንመለከተዋልን። ከቶ አንቸኩልም! «ጊዜው ሲደርስ እንደርስ የለምን?» ብለን የምናስብ ይመስላል። ራሳችንን አንጠብክም! እንደ ሌሎች፤ እንደ ዓለም ሰዎች ሁሉ ልንሆን የምንችል ይመስላል። ሉረ እንዲህ አይደለም! መጽሐፍ ቅዱስ ክርስትና በብርቱ የምንታገልበት ሕይወት እንጂ የምንሰንፍበት ሕይወት አለመሆኑን በብዙ ቦታ ላይ ያስጠነቅቀናል። (ሉቃ. 13:24፤ ማቴ. 10:22፤ ማር. 13:37፤ 2ኛ ቆሮ. 13:5፤ 2ኛ ጴጥ. 1:10) ስለዚህ ከእንቅልፍ እንነሣ፡- ዳተኞች አንሁን! ዳሩ ግን ተስፋው እስከሚሞላልን ድረስ እያንዳንዳችን እስከ መጨረሻው ትጋትን እናሳይ። (ም. 6:11፤12፤ ሮሜ 13:11-14) ወንድም ሆይ፤ ያንተስ? ሽርሽር ነውን ወይስ እሽቅድድም?

ቁ. 3-11

³ በነፍሳችሁ ዝላችሁ እንዳትደክሙ፤ ከኃጢአተኞች በደረሰበት እንዲህ ባለ መቃወም የጸናው አስቡ። ⁴ ከኃጢአት ጋር እየተጋደላችሁ ገና ደምን እስከ ግፍሰስ ድረስ አልተቃወማችሁም፤ እንደ ልጆችም ከእናንተ ጋር፡-

^{5:6} ልጄ ሆይ፤ የጌታን ቅጣት አታቅልል፤ በሚገሥጽህም ጊዜ አትድከም! ጌታ የሚወደውን ይቀጣዋልና፤ የሚቀበለውንም ልጅ ሁሉ ይገርፈዋል

⁷ ብሎ የሚያነጋግረውን ምክር ረስታችኋል። ለመቀጣት ታገሡ፤ እግዚአብሔር እንደ ልጆች ያደርግላችኋልና፤ አባቱ የማይቀጣው ልጅ ማን ነው? ⁸ ነገር ግን ሁሉ የቅጣት ተካፋይ ሆኖአልና ያለ ቅጣት ብትኖሩ ዲቃላዎች እንጂ ልጆች አይደላችሁም። ⁹ ከዚህም በላይ የቀጡን የሥጋችን አባቶች ነበሩን እናፍራቸውም ነበር፤ እንዴትስ ይልቅ ለመናፍስት አባት አብልጠን ልንገዛና በሕይወት ልንኖር

በተገባል? ¹⁰ እነርሱ መልካም ሆነ እንደ ታያቸው ለጥቂት ቀን ይቀጡን ነበርና፤ እርሱ ግን ከቅድስናው እንድንካፈል ለጥቅማችን ይቀጣናል። ¹¹ ቅጣት ሁሉ ለጊዜው የሚያሳዝን እንጂ ደስ የሚያሰኝ አይመስልም፤ ዳሩ ግን በኋላ ለሰሙዱት የሰላምን ፍሬ እርሱም ጽድቅን ያፈራላቸዋል።

በዕብራውያን መካከል ጥቂቶች በኢየሱስ ቢያምኑ የሚበዙት አላመኑምና በአማኞቹ ላይ መለየትና መቃወም በብዙ ተነሥቶአል። ቤተ ዘመዶቻቸው ጠልቶአቸዋል፤ ተቃዋሚዎችም እየነቀፉአቸውና ሰማቸውን እንደ ክፉ እያጠፉ አስጨንቀዋቸዋል። (ማቴ. 10:36፤ ሉቃ. 6:22፤ ዕብ. 10:32-34) አማኞቹ ክርስቶስ በቶሎ መጥቶ ከዚህ መከራ ሁሉ የሚያድናቸው መስሎአቸው ነበር፤ ነገር ግን አልመጣም፤ ተስፋቸውም ቀዝቅዞአል እነርሱም ደክመዋል ወደ ኋላም ማፈገፈግ ጀምረዋል። ሐዋርያው ኢየሰሪታታቸው ሲጥር በዚህ ክፍል ላይ ሁለት ነገሮችን ያሳስባቸዋል። በተቀዳሚ ኢየሱስን ያስቡ። (ም. 3:1) እርሱ ምንና ምን የሚያህለውን መቃወም ታግሦአል! ዕብራውያን እርሱ ማን እንደ ሆነ ያስቡ! ቀጥሎም ኃጢአተኞች ሰዎች ያሉትንና ያደረጉበትን ያስቡ። (ም. 1:2፤ 3፤ ማቴ. 3:17፤ 10:25፤ 11:19፤ 26:67-68፤ 27:63፤ ማር. 15:15-20) ቢሆንም፤ እርሱ ሁሉን ታገሠ እንጂ በነፍሱ አልዛለም አልደከመም። ለመሆኑ፤ የተፈጸመው በመከራ አይደለምን? (ም. 2:10) ዕብራውያን የእርሱን ያህል ከቶ አልተጋደሉም። በነቀፋና በጭንቅ እንደ መጫወቻ በመሆንና ገንዛባቸውን በመነጠቅ ተቸገሩ እንጂ እርሱን መስለው ደማቸውን እስከ ማፍሰስ ድረስ አልተዛቀዩም። ይህን ያስቡና ይበርቱ።

ሁለተኛ ደግሞ፤ በምሳ. 3:11፤ 12 ላይ የተጻፈውን ነገር ምንው ረሱ? ልጅ በአባቱ ተግዛጽ አይመረር ተብሎ የለምን? የደረሰባቸው እኮ የአባታቸው አስተዳደግ ወይም አመራር ወይም ተግዛጽ ነው! እግዚአብሔር እንደ ተወደዱ ልጆች ያደርግላቸዋል፤ ለጥቅማቸውም ነው። ልጅ የሆነ ሁሉ ቅጣትን ይቀበላል። አባት ዲቃሎቹንና ሠራተኞቹን መቅጣት አይጭነቅ ይሆናል፤ ለልጆቹ ግን ይጨነቃል ይቀጣቸዋልም። የወለዱን አባቶቻችን ሲቀጡን የምናፍራቸው ከሆነ በመንፈስ የወለደን አባታችን ሲቀጣን ለቅጣቱ መገዛትና የግል ልጆቹ ሆነን በእውነተኛ ሕይወት ከእርሱ ጋር መኖር አይገባንምን? እረ ይገባናል! የሥጋ አባቶቻችንም የቀጡን በጨሽታችንም ሆነ በጨዋታችን እነርሱን ስላስቸገረን ነው፤ ያውም በሕገንነት ወራታችን ብቻ ነው፤ እግዚአብሔር ግን ሳይሰለቸው በሕይወታችን ዘመን ሁሉ ይቀጣናል፤ ዓላማውም ከቅድስናው እንድንካፈል፤ ግለት ልክ እርሱን እንድንመስል፤ ፍጹማን እንድንሆን ነው። (ዘለዋ. 11:44፤ 45) እውነት ነው፤ በተቀጣንበት ጊዜ ቅጣቱ መራራ ነገር ይመስለናል፤ ይሁን እንጂ፤ ሩዋጭ ሰውነትን የሚያጠነክረውን ጅምናስቲክ (የሰውነት ማጠንከሪያ)፤ አስጨናቂ ቢሆንም ቅሉ፤ በእጅጉ መንፈስ አድርጎት እንደሚጠቀምበት ሁሉ፤ እኛም ያን ቅጣት በበጎ ፈቃድ ተቀብለን ብንጠቀምበት፤ ከማዕበሉ ታላቅ መናወጥ ቀጥሎ ታላቅ ጸጥታ (ሰላም) እንደ ተገኘ ሁሉ (ማቴ. 8:24-26)፤ ያ መራራ ቅጣትም ጣፋጭን ነገር፤ እርሱም በእግዚአብሔር ዓይን ፊት ቅን የሆነውን ሕይወት፤ ያፈራልናል።

ማስገንዘቢያ:-

ሀ) «ከናንተ ጋር የሚነጋገረውን ምክር ረስታችኋል» (ቁ. 5:6) የሚነጋገረው ምክር የመጽሐፍ ቅዱስ ምክር ነው። ይህስ የተለምዶ ነገር ነው እንጂ ልዩ ነገር አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ ይነጋገረናል (ማር. 15:28፤ ዮሐ. 7:38፤ 42፤ 19:37፤ ሮሜ 4:3፤ 9:17፤ 10:17፤ 10:11፤ 11:2፤ ገላ. 4:30፤ 1ኛ ጢሞ. 5:18፤ ያዕ. 4:5)፤

የሚለውምን ባናውቅ ወይም ብንረሳ በእግዚአብሔር ነገር ብዙ ስሕተት እናደርጋለንና ድምፁን መስማት ይገባናል። እንግዲያውስ መጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪነቱን ይሁን!

ለ) «እርሱ ለጥቅማችን ይቀጣናል» (ቁ. 10) እኛ በእውነት፣ ያውም በሁለተኛ ልደት፣ የእግዚአብሔር ልጆች ከሆንን (ዮሐ. 1፡12፣ 13፤ 1ኛ ዮሐ. 3፡1) መከራም ሆነ ችግር የሚመጣብን ከአፍቃሪ አባት ዘንድ ነው እንጂ ከሌላ አይደለም። አባታችን ያልፈቀደው አንዳች ነገር ሊመጣብን አይችልም፤ ስለዚህ የሚመጣ ሁሉ ከእርሱ እጅ እንደ መጣ ልንቆጥረው እንችላለን። ይህም ከሆነ የሚመጣው ሁሉ ለጥቅማችን እንጂ ለጉዳታችን አልመጣም። ወይኑን ያደባለቀው አስቆርቱ ይሁዳ እንደ ሆነ ቢመስልም «አብ የሰጠኝ ጽዋ» ነው። (ዮሐ. 18፡11) ወደ ባርነት የሸጡን ወደምቻችን እንደ ሆኑ ይመስል የሆናል፤ ይሁን እንጂ «እግዚአብሔር ነው በታላቅ መድኃኒት አድናችሁ ዘንድ የላከኝ» (ዘፍጥ. 45፡4-8) የሰደጣን መልእክተኛ እንደ ሆነ ይመስል ይሆናል፤ ይሁን እንጂ «የተሰጠ ስጦታ» ነው። (2ኛ ቆሮ. 12፡7) እንግዲያውስ የሚመጣብን ማንኛውም ነገር ሁሉ ከአባታችን ከእግዚአብሔር መምጣቱንና ለጥቅማችን መስጠቱን ተንንዝብን እንጠቀምበት እንጂ አናቃልለው አንናቀውም። አንዳንድ ጊዜ ችግርና መከራ ርዘንም በምን ምክንያት እንደሚመጣብን አናውቅም ይሆናል፤ ይሁን እንጂ፣ ሁኔታችንን በሞላ ከሚያውቅ ከአባት ዘንድ መምጣቱን እንወቅ። (ሮሜ 8፡28)

ወንድም ሆይ፣ ዛሬ ምን ችግር ገጥሞሃል? ጤናን ማጣት ነውን? ወይስ ጎዘን? ወይስ ድህነት? ወይስ ፈተና? የአባት ተግዣጽ ነው እኮ ሌላ አይደለም። ጠንክርና ተጠቀምበት እንጂ አትመረርበት። «እግዚአብሔር እንዲህ ያለውን ነገር የጣለብኝ በምን ምክንያት ነው፣ ልጄ አይደለሁምን?» ትላለህን? ያውላህ ምክንያቱ! ልጅ በመሆንህ ነዋ! የአባት አስተዳደግ ነገር ነው። «እግዚአብሔር ቢጠላኝ ነው» ትላለህን? ሉረ፣ ስሕተት ነው! ቢወድህ ነው እንጂ ቢጠላህስ አይደለም። «እግዚአብሔር ጨካኝ ነው» ትላለህን? ሽረ ተው እባክህ! ጨካኝስ አይደለም፣ ከቅድስናው እንድትካፈል ቢያስብላህ ነው እንጂ። ልብህን ሳታደነድን «እሺ አባቴ ሆይ!» ብላህ ተገዛለትና በመከራው ተጠቀም። ይሁን እንጂ፣ ልብህን መርምር። በኃጢአት ምክንያት መጥቶ ይሆንን? ይህስ ሊሆን ይቻላል። ያለመታዘዝ ወይም ያለመጠንቀቅ ጉዳይ ያለ እንደ ሆነ፣ ወይም ምናልባት ያማስቀረት ነገር ቢኖር (ዮሐ. 5፡2) አባትህ ወደ መልካሙ መንገድ መልሰህ ዘንድ ቢጥር ይሆናል፤ ልጄንም በፍቅር ሊመልስ ባይችል በበትር ይሞክረው ይሆናል።

ለታላቅ በረከት ታላቅ ፈተና ብዙ ጊዜ አስፈላጊ ነው! ማለት፣ በተፈጥሮው ካለ ድንጋይ የተዋበ ሐውልት ከመውጣቱ በፊት የቀራጺ መሮ፣ እጅግ ጥሩ የሆነ የአንገት መስቀል ከመገናኛቱም በፊት የአንጥረኛ እሳት አስፈላጊ እንደ መኖሩ መጠን እኛ ከቅድስናው የምንካፈል ከሆንን የአባታችን ተግዣጽ ብዙ ጊዜ ያስፈልግ ይሆናል። «መከራን አትላክብኝ፣ አቤቱ» ብላህ እግዚአብሔርን ትለምናለህ? አትለምነው። «እንደ ዲቃላ ቁጠረኝ» ማለትህ ነው እኮ! ምንው፣ አባትህ ሳይገሥጽህ ቢተውህ ትወዳለህን? እርሱን መምስል፣ ፍጹምም መሆን፣ አትፈልግምን? ይልቁንም መከራ ሲገጥምህ «ከአባቴ ዘንድ የመጣ ነው፣ ለጥቅሜ ተሰጥቶአል፤ አባቴ ፍጹም ሊያደርገኝ ቢወድ ነው» ብላህ በትሕትና በደስታም ተቀበለው እንጂ ከመከራ ነጻ መሆን አትመኝ።

12 ስለዚህ የላሉትን እጆች የሰለሉትንም ጉልበቶች እቅጥ፤ 13 ያነከሰውም እንዲፈወስ እንጂ እንዳይናጋ፤ ለእግራችሁ ቅን መንገድ አድርጉ። 14 ከሰው ሁሉ ጋር ሰላምን ተከታተሉ ትቀድሱም ዘንድ ፈልጉ፤ ያለ እርሱ ጌታን ሊያይ የሚችል የለምና። 15 የእግዚአብሔር ጸጋ ለማንም እንዳይጎድለው፤ ብዙዎቹም የሚረክሱበት አንድ መራራ ሥር ወደ ላይ በቅሎ እንዳያስጨንቅ ሴስኛም የሚሆን እንዳይገኝ፤ 16 ወይም ስለ አንድ መብል በኩርነቱን እንደ ሸጠ እንደ ዓሳው ለዚህ ዓለም የሚመች ሰው እንዳይሆን ተጠንቀቁ። 17 ከዚያ በኋላ እንኳ በረከቱን ሊወርስ በወደደ ጊዜ እንደ ተጣለ ታውቃላችሁና፤ በእንባ ተግቶ ምንም ቢፈልገው ለንስሐ ስፍራ አላገኘምና።

ከደረሰባቸው መከራ የተነሣ ዕብራውያን በነፍሳቸው ዝለው ደክመው ነበር። (ቁ. 3) እጆቹ እንደ ላሉት፤ ጉልበቶቹም እንደ ሰለሉት በእሸቅድድም እንደሚሸቀዳደም እንደ ደከመሩዋዊ፤ ወይም የድካም መንፈስ አድርባት ኖሮ ንባባ ሆና ቀንታ ልትቆም እንዳልተቻላት ሴት (ሉቃ. 13: 10-13) ሆነዋል። አሁን ግን መከራው ለጥቅማቸው የተሰጠ የአባት ተግባር መሆኑን ተረድተዋልና በኢሳ. 35: 3+4 ላይ የተጻፈውን ቃል እያሰቡ ሰውነታቸውን ሰብሰብ አድርገው በተሠመረላቸው መሥመር በቀጥታ ይሩጡ። ራሳቸውን (ቁ. 12-14)፤ በማግበራቸው (በቤተ ክርስቲያን) የሚገኙትንም ሌሎች (ቁ. 15-17) ማሰብ ይገባቸዋል። ራሳቸው፤ 1ኛ፤ በሜዳዊ አካሄዳቸው ይጠንቀቁ፤ ምክንያቱም እያነከሱ የሚሄዱ፤ ማለት በክርስትናና በይሁዲነት የሚያመነኩ (1ኛ ነገ. 18: 21) በማግበራቸው አሉ። እነኝህ የባሰ ተጎድተው አንዲያውን እንዳይክዱ ክርስቲያኖች ማሰናከያን ሁሉ ከመንገድ አስወግደው፤ ሸካራውን ትክክል አድርገው ራሳቸው በርትተው ይሩጡ። (ሉቃ. 3: 3-6) 2ኛ በውስጣዊ አካሄዳቸው ይጠንቀቁ፤ ማለት በሰው ዘንድ ሰላምን በእግዚአብሔር ዘንድ ቅድስናን እያጠናቀቁ ይሩጡ።

ቀጥሎም ሌሎችን ያስቡ፤ ይህም የእያንዳንዳቸው ጉዳይ ነው። እንደ እረኞችና እንደ ኤጲስ ቅጂላት ሆነው የምእመናንን መንጋ ይጠብቁ፤ ይህንም ሲያደርጉ በመንጋው ውስጥ ከዚህ ቀጥሎ የተዘረዘሩት ሰዎች ይገኙ እንደሆነ ይመረምሩ። (1ኛ ጴጥ. 5: 1-4፤ ፊልጵ. 1: 1፤ ዮሐ. 21: 15-17) በመካከላቸው የእግዚአብሔርን ጸጋ በሙሉ ሳይጠቀምበት ቀርቶ ወደ ጓላ የቀረ ዳተኛ አለን? ወደ ሙላቱ እንዲደርስ ያጽናኑትና ያደፋፍሩት። በምካከላቸው በዘዳግ. 29: 18 ላይ «ሐዋትና እራት የሚያበቅል ሥር» ተብሎ በሰበቡ ሌሎች ብዙዎች የሚረክሱበት ሰበብኛ ሰው ይገኛልን? ወይስ ገጽሕናን የማይጠብቅ ሕገወጥ ሰው አለን? (1ኛ ቆሮ. 5: 1+6-12) ወይስ አፅድ የሌለው ማለት መንፈሳዊ ስፍራ ወይም ክፍል በሕይወቱ የሌለበት፤ ዓሳውን መስሎ ከዚህ ዓለም ብቻ የሆነ ሰው አለን? የዚህ ሰው የበረከት ሰዓት እንደሚያልፍና ከዚያ በኋላ በብዙ ቢቆጭም ቅሎ ሳያገኝ እንደሚቀር ያታወቀ ነው። ይህን ሁሉ ይመርምሩ።

ማስገንዘቢያ:-

ሀ) ራሳችንን ሌሎችንም መጠበቅ። ራሳችንን የምንጠብቀው ሌሎች እንዲበረቱ እንጂ እንዳይሰናከሉ ነው። በማግበር (በቤተ ክርስቲያን) ውስጥ የሚገኙቱ ሁሉ እኛን ያያሉ እንደሚያዩም ይሆናሉ። እኛ በርትተን ብንሮጥ እነርሱ ተጽናንተው ይሮጣሉ፤ እኛም ደክመን ብንለገም እነርሱም እንዲሁ ያደርጋሉ። በእኛ ምሳሌ ሌሎች ይመራሉና ራሳችንን መጠበቅ ይገባናል። ሌሎችን የምንጠብቅበት ምክንያት ማግበሩ እንዲበረቱ ነው። ይህም የእርስ በርስ መጠባበቅ አስፈላጊ መሆኑም በም. 3: 13 ላይ አይተናል፤ 1ኛ ቆሮ.

12:24:25ና በ1ኛ ተሰ. 5:14፤ በያዕ. 5:16ም ላይ እናያለን። አንርሳው እናንድለውም።

ለ) «ከሰው ሁሉ ጋር ሰላምን ተከታተሉ፡ ትቀደሱም ዘንድ ፈልጉ» (ቁ. 14) የክርስትናን ፋጫ እንደሚገባ ሁሉ ልንገርጥ ብንፈልግ እነዚህን ሁለት ነገሮች መፈጸም ያስፈልገናል። የጥል ወይም የመለያየት መንፈስ መርጣችንን ያስተንተላል ማኅበሩን ይበጠብጣል፤ እንግዲያውስ እንዳይገኝብን እንጠንቀቅ። እንደዚሁም፡ ሰው ወደ መድረሻ ገመድ ደርሶ ጌታን ሊያይ ይወድ እንደሆነ፡ ያለ ቅድስና የሚያየው የለምና በእሸቅድድም ዘመኑ ሁሉ ለእግዚአብሔር የተቀደሰ (የተለየ) እንዲሆን ያስፈልጋል። በዓለም ነንና በሚቻለን ሁሉ ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ለመኖር እንጣር፤ ይሁን እንጂ ከዓለም አይደለንምና ለእግዚአብሔር ተለይተን እንኑር እንጂ ከሚገባ በላይ በዓለም ውስጥ አንደባለቅ። (ዮሐ. 17:11፡14፡16) ቅድስናም ማለት ለእግዚአብሔር መለየት (የተለየ መሆን) ብቻ ሳይሆን ከኃጢአትም መለየት ማለት ነውና ጌታን ልናይ ብንወድ በእሸቅድድም ዘመናችን ሁሉ ራሳችንን ከኃጢአት መጠበቅ ያሻል።

ሐ) «በእንባ ተገባ ምንም ቢፈልገው» (ቁ. 17) ዓላው በረከቱን ለማግኘት ያልቻለበት ምክንያቱ ሽጦት ስለ ነበረ ነው! (ዘፍጥ. 25:27-34) በረከቱና ብኩርናው ተቀራኝተው ነበር፤ እርሱም ብኩርናውን ሲሸጥ በረከቱን አብሮ ሸጠ። ከሸጠው በኋላና በረከቱ እንደተለየው ሲረዳ አዘነ አለቀሰም። (ዘፍጥ. 27:38) ለንስሐ ግን ስፍራ አልተገኘም በረከቱ ተሸጦ ሄዶ ነበርና።

እረ እንጠንቀቅ! ከቶ የማይመለሱ ነገሮች አሉና። ለምሳሌ ልጅግር ልጃገረድም ክብርናቸውን ቢያጠፉ በምን ይመለስ? እኛም አንድ መብልን የሚመስል ነገር ለማግኘት ታላቅ በረከት እንዳንሸጥ እንጠንቀቅ። «ሰንፍና አድርጌአለሁ፤ እጅግ ብዙም ስቻልችሁ» ያለው ሳኦል አንሰማምን? (1ኛ ሳሙ. 21:21) እርሱን መስለን ባደረግነው ሰንፍና ምክንያት በኋላ እንዳናዝን እንጠንቀቅ። ለዚያች ታናሽ ነገር ክብርን እንለውጣልን? (ማቴ. 16:26) ውጤቱን ሳናስተውል እስከ መቼውም ድረስ የማይበጁትን ነገሮች እንዳናደርግ ወይም እንዳንናገር ይጠብቅን ዘንድ እግዚአብሔርን በጥብቅ እንለምነው።

ቁ. 18-24

¹⁸ ሊዳሰስ ወደ ሚችል ወደ ሚቃጠልም እሳት ወደ ጥጋግም ወደ ጨለማም ወደ ዐውሎ ¹⁹ ነፋስም ወደ ጨለማም ወደ ዐውሎ ነፋስም ወደ መለከት ድምፅም ወደ ቃሎችም ነገር አልደረሳችሁምና! ያም ነገር የሰሙት ሌላ ቃል እንዳይጨመርባቸው ለመኑ፤ ²⁰ እንሰላ እንኳ ተራራውን ቢነካ ተወግሮ ይመት የምትለውን ትእዛዝ ሊታገሡ አልቻሉምና! ²¹ ሙሴም፡- እጅግ እፈራለሁ እንቀጠቀጥማለሁ እስኪል ድረስ የሚያተው እጅግ የሚያስፈራ ነበር! ²² ነገር ግን ወደ ጽዮን ተራራና ወደ ሕያው እግዚአብሔር ከተማ ደርሳችኋል፤ ወደ ሰማያዊቱም ኢየሩሳሌም፤ በደስታም ወደ ተሰበሰቡት ወደ አእላፋት መላእክት፤ ²³ በሰማያትም ወደ ተጻፋ ወደ በኩራት ማገበር፤ የሁሉም ጻፋ ወደሚሆን ወደ ²⁴ እግዚአብሔር ፍጹማንም ወደ ሆኑት ወደ ጻድቃን መንፈሶች፤ የአዲስም ኪዳን መካከለኛ ወደሚሆን ወደ ኢየሱስ፤ ከአቤልም ደም ይልቅ የሚሻለውን ወደሚናገር ወደ መርጨት ደም ደርሳችኋል።

ሐዋርያው አሁን በትዕግሥት የሚርጡበትን፤ የላሉትን እጆችና የሰላሉትን ጉልበቶች የሚያቀትበትን፤ ሰላምን የሚከታተሉበትና ይቀደሱ ዘንድ የሚፈልጉበትን፤ ለራሳቸውና ለግንባሩም የሚጠነቀቁበትን ምክንያት ያስረዳቸዋል። (ቁ. 1:2፤ 12፤ 14፤ 15፤ 16) እንደ ተለምዶም በግስጠንቀቂያና በተስፋም ሊያደፋፍራቸው ነው። የሚታገሡበትና የሚጸኑበት ምክንያት አፈግፍገው ወደ ጳላ የተመለሱ እንደሆነ እጅግ በጣም ወደሚያስፈራ አኳኋን ስለሚደርሱ ነው፤ በተቃራኒው ደግሞ የጸኑ እንደሆነ ወደማይነገር ደስታና ክብር ስለሚደርሱ ነው።

ከኋላቸው ግዙፋዊ ተራራ፤ እርሱም ደብረ ሲና፤ ከነፍርሃቶቹ ሁሉ አለ። (ዘጸአ. 19:10-25፤ 20:18-21፤ ዘዳግ. 4:11፤ 12፤ 5:22-33) የተራራውም ማስፈራራት በእርሱ ላይ የተሰጠውን የሕጉን ጽናት ያመለክታል። እንደዚያ ሕግ ሰው ፍጹም መሆን አለበት፤ አንድ ጉድለት አንድ ኃጢአትም ቢገኝበት ፍርድ ይፈረድበታል። የእግዚአብሔር ሰው የሆነ ሙሴ ስንኳ ያ ሕግ በተሰጠ ጊዜ እጅግ ፈራ ተንቀጠቀጠም። ዕብራውያን ወደዚያ ሊመለሱ ይወዳሉን?

በፊታቸውስ ምን አለ? በፊታቸውማ መንፈሳዊ ተራራ፤ እርሱም ደብረ ጽዮን፤ ማለት የእግዚአብሔር ከተማና አዲሲቱ ኢየሩሳሌም ከነክብሩ ሁሉ አለ። (ም. 11:16፤ መዝ. 47:1፤ 2፤ አብድ. ቁ. 17፤ ራእ. 21:2) በደብረ ሲና ሁሉም ፍርሃት ሲሆን በደብረ ጽዮን ሁሉም ዋስትናና ደስታ ነው። እዚያ በደብረ ሲና መላእክት በተራራ ላይ ለብቻቸው ሆነው እየቆሙ ለጠቅላላው ፍርሃት ፍርሃትን ይጨምራሉ (ዘዳግ. 33:2)፤ እዚህ በደብረ ጽዮን ግን፤ የአንድ ከተማ ሰዎች በዓመት በዓል ቀን ደስተኞች ሆነው በመንገድ ላይ እንደሚሰራጩ እንዲሁም አኒላፋት መላእክት በጠቅላላው ደስታ ላይ ደስታን እየጨመሩ ከሕዝቡ ጋር ይገኛሉ። መላእክትም እዚያ አሉ ሰላውችም አሉ። ስሞቻቸው በሕይወት መጽሐፍ የተጻፉ ሁሉ እዚያ ይገኛሉ። (ሉቃ. 10:20፤ ፊልጵ. 4:3፤ ራእ. 3:5፤ 13:8፤ 17:8፤ 20:12፤ 15፤ 21:27) በደብረ ሲና የሕጉ ሰቂ የማይታይ ሆኖ በሚያስፈራ ድምፅ አሥር ቃላትን (ዐሥርቱ ቃላትን) ያሰማ ነበር፤ ከሕዝቡም ወደ እርሱ የቀረበ ከቶ አንድም የለም፤ በጽዮን ግን የዚያ ሕግ አስፈጻሚ ዳኛ አለ፤ ሕዝቡንም በጸጋና በጎብረት ይቀበላል፤ ይቀርባሉ ፈቅንም ያያሉ። (ሮሜ 8:33፤ ራእ. 21:3፤ 22:3፤ 4) በም. 11 ላይ እንደ ተመሰከረላቸው በብሉይ ዘመን የኖሩትም የቅዱሳን መንፈሶች እዚያ አሉ (ራእ. 6:9-11)፤ በሲና ተራራ ላይ የነበረው የብሉይ ኪዳን መካከለኛ ሙሴ ሳይገኝ የአዲስ ኪዳን መካከለኛ ኢየሱስ እዚያ አለ። (ዘዳግ. 5:5፤ ገላ. 3:19፤ ዕብ. 8:6፤ 9:15፤ ሮሜ 8:34) ደምም አለ፤ ሆኖም እንደ አቤል ደም ሆኖ ለበቀል የሚመሠ ደም ሳይሆን (ዘፍጥ. 4:10) የይቅርታንና የሰላምን ቃል የሚናገር የኢየሱስ ደም ነው።

ዕብራውያን ወደዚህ ሁሉ የደረሱ ሲሆኑ ወደዚያ ወደፊተኛው ይመለሳሉ እንደ? መንፈሳዊውን ለግዙፋ፤ የዘላለሙን ለሚያልፈው ይተዋሉን? (2ኛ ቅሮ. 4:17፤ 18) የደብረ ሲናን ፍርሃት መውደድና የደብረ ጽዮንን ክብር መካድ ምንኛ ስንፍና ናርአል!

ግስገንዘቢያ፡-

ሀ) ደብረ ሲና . . . ደብረ ጽዮን። መጀመሪያው በስም ባይጠቀስ እንኳ በተነገረለት ነገር ሁሉ ደብረ ሲና መሆኑ ታውቆአል። ሐዋርያውም «ደብረ ጽዮን» ሲል ስለ ግዙፋዊ ተራራ ሳይናገር ስለ መንፈሳዊው፤ ስለ እግዚአብሔር ተራራ ወይም ከተማ፤ እንደሚናገር ገልጥ ነው።

እነኚህ ሁለት ተራራዎች የሁለት ኪዳኖች ሥዕሎች ወይም ምሳሌዎች ሆነዋል። (ገላ. 4፡24-26ትን አነጣጥሩ) ዕብራውያን አፈጣፍገው ወደ ኦሪት ቢመለሱ ወደ ደብረ ሲና እንደ መመለሳቸው ነው። ቢወዱ ወደዚያ፤ ወደ ፍርሃቱና ወደ ባርነቱ። ወደ ፍርዱና ወደ ሞቱም፤ ሊመለሱም ይችላሉ፤ ይሁን እንጂ፤ ደስታና ነፃነት ሕይወትም ባለበቱ ዘንድ፤ ማለት በክርስቶስ፤ ቢጸኑ አይሻላቸውምን? እንዲህ ብሎ ሐዋርያው ያን የመጀመሪያ እምነታቸው እስከ መጨረሻው አጽንተው እንዲጠብቁ ያደፋፍራቸዋል፤ እኛም ቃሉን እንስማ።

ለ) «በሰማያት ወደ ተጻፉ ወደ በኩራት ማኅበር» (ቁ. 23) የበኩራት ማኅበር የተመረጠ የእግዚአብሔር ሕዝብ፤ እስራኤል፤ ነው። ምድራውያን እስራኤላውያን በብሉይ ኪዳን «የበኩራት ማኅበር» እንደ ሆኑ እንዲሁም መንፈሳውያን እሥራኤላውያን፤ ማለት ክርስቲያኖች፤ «የበኩራት ማኅበር» ናቸው። (ዘጸ. 4፡22፤ ኤፌ. 2፡19፤20፤ 1ኛ ጴጥ. 2፡9) ስማቸው በሰማያት ተጽፎአልና እነኚህ የተጠቀሱት ሰዎች እውነተኛች አማኞች መሆናቸው ታውቋል። (ሉቃ. 10፡20)

እንግዲያውስ ሐዋርያው «የበኩራት ማኅበር» ሲል የሚናገረው በዓለም ስላሉት ቅዱሳን አማኞች ነው። እነኚህ ደግሞ ከመላእክትና ከብሉይ ኪዳን ቅዱሳን ጋር የሰማያዊት ኢየሩሳሌም ማኅበርተኞች ናቸው።

ሐ) «ደርሳችኋል» (ቁ. 22፤24) አንድ ሰው «እርሱ መድኃኔ ዓለም ነውና የእኔ መድኃኒት ነው» ብሎ ኢየሱስን ሲቀበል በዚያን ጊዜ በሁለተኛ ልደት የእግዚአብሔር ልጅ ነውና ስሙ በሰማያት ይጻፋል፤ እርሱም ወዲያውኑ የጽዮንና የተድላዋ ሁሉ ወራሽ ወይም ማኅበርተኛ ሆኖአል። (ዮሐ. 1፡12፤13) በዚህ ምክንያት ሐዋርያው ዕብራውያንን «ደርሳችኋል» ይላቸዋል። ተቀግረው ተሰድደው ደክመው ይሆኑ ይሆናል፤ ይሁን እንጂ ወደ ደብረ ጽዮን ደርሰዋል። ጥቂቶች መሆናቸው ይመስላቸዋልን? አእላፋት መላእክትና የዱር ቅዱሳን፤ ስማቸው በሰማያት የተጻፉትም ሁሉ አብረው መኖራቸውን አስበው ይጽናኑ!

አንባቢ ሆይ፤ እኔና አንተ እንደዚሁ ነን። ደርሰናል! የክርስቶስ ወገኖች የእግዚአብሔርም ሕዝብ በእውነት ብንሆን «ከበኩራት ማኅበር» ነን በዚህም በማይነገር ክብር ሁሉ ላይ ስማችን ተጽፎአል። (1ኛ ጴጥ. 1፡8፤9) ያለብን መጠንከር ብቻ ነው። አናደርገውምን?

ቁ. 25-29

25 ለሚናገረው እምቢ እንዳትሉ ተጠንቀቁ፤ እነዚያ በምድር ላለረዳቸው እምቢ ባሉ ጊዜ ካላመለጡ፤ ከሰማይ ከመጣው ፈቀቅ የምንል እኛስ እንዴት እናመልጣለን? 26 በዚያም ጊዜ ድምፁ ምድርን አናወጠ፤ አሁን ግን፡- አንድ ጊዜ ደግሜ እኔ ሰማይን አናውጣለሁ እንጂ ምድርን ብቻ አይደለም ብሎ ተስፋ ሰጥቶአል። 27 ዳሩ ግን፡- አንድ ጊዜ ደግሜ የሚል ቃል፤ የማይናወጡት ጸንተው እንዲኖሩ፤ የሚናወጡት የተፈጠሩ እንደሚሆኑ ይለወጡ ዘንድ ያሳያል። 28 ስለዚህ የማይናወጥን መንግሥት ስለምንቀበል በማክበርና በፍርሃት እግዚአብሔርን ደስ እያሰኘን የምናመልክበትን ጸጋ እንያዝ፤ 29 አምላካችን በእውነት የሚያጠፋ እሳት ነውና።

ማስጠንቀቂያ ከሆኑት ክፍሎች መጨረሻ አሁን ይገባል! ይህም በእውነት ትምህርቱን ወደ ፍጻሜ ያደርሳል። ትምህርቱ በዚህ ማስጠንቀቂያ ተጀምሮአል፤ በዚህም ይጨረሳል። ሐዋርያው

«ለሚናገረው እንቢ እንዳትሉ ተጠንቀቁ» ይላል፡ ስለሚናገረውም በም. 1:1-2 ላይ አንብበናል፡ «እነዚያ ካላመለጡ እኛስ እንዴት እናመልጣን?» ይላል፡ ይህንም አነጻጽር፡ ግለት በደብረ ሲና ላይ የተነገረውን ቃልና በጌታ የተነገረውም ከነማስጠንቀቂያው በም. 2:1-4 ላይ አግኝተናል።

በኢየሱስ ክርስቶስ የተገኘው መዳን ከናካቴው በዕብሪውያን ፊት ተዘርግቶአል (ገላ. 3:1)፤ ሰምተው ሲያበቁ እያመካኙ እንቢ እንዳይሉ አሁን ይጠንቀቁ። (ሉቃ. 14:18) አራት በተሰጠበት ጊዜ ደብረ ሲና እጅግ ተናወጠች (ዘጸአ. 19:18፤ መዝ. 67:7፤ 8)፤ እግዚአብሔር ግን አንድ ጊዜ ደግሞ ታላቅ መናወጥን እንደሚያደርግ ተስፋ ሰጥቶአል፡ ያን ጊዜ ምድርን ብቻ ሳይሆን ሰማይንም ያናውጣል። (ሐጌ 2:6) «አንድ ጊዜ» ግለቱ የፍጻሜ ጊዜ መሆኑን ሲያመለክት ነው። የሚያናውጠውም አላፊ የሆኑት ነገሮች እንዲያልፉና ነዋሪዎቹ፤ የግይናወጡት፤ እርሱም የጽዮን ነገሮች፤ ጸንተውእንዲኖሩ ነው። ስለዚህ እኛ ክርስቲያኖች እስከ መቸውም ድረስ የግይናወጥ መንግሥት ስለምንቀበል እንደዚያ መንግሥት ዜጎች ሆንን እንትር። የሚሰጠን መንግሥት የዚህ ዓለም መንግሥታት ዓይነት ቢሆን ኖር እኛ እንደ ምድራውያን መኳንንት ሁሉ መንግሥትን በምድራዊ አገልግሎት «እናገለገል» ነበር። እኛ የምንቀበለው መንግሥት ግን ምድራዊ ሳይሆን ሰማያዊና መንፈሳዊ፤ ነውና እኛም ምድራውያን መኳንንት፤ ላንሆን መንፈሳዊያን መኳንንት ግለት ካህናት፤ ነንና ያን መንግሥት የምናገለገለው እንደ ካህናት ነው፤ አገልግሎታችንም «አምልኮ» ይባላል። (ሉቃ. 12:32፤ 22:29፤ 30፤ ዮሐ. 18:36፤ ራእ. 1:6፤ 1ኛ ኢጥ. 2:5፤ 9) እንግዲያውስ እግዚአብሔር በሲና ተራራ ላይ እንደ ታየው ሁሉ በእውነት የሚባላ እሳት ሆኖ በማከበርና በፍርሃት የምናመልከው አምላክ ነውና በመንፈሳዊ አገልግሎታችን ደስ እናሰኘው ዘንድ ጸጋውን አጥብቀን እንያዝ።

ግስጥንዘቢያ፡-

ሀ) «የሚናወጡት የተፈጠሩ እንደሚሆኑ ይለወጡ ዘንድ» (ቁ. 27) የተፈጠሩ ነገሮች ለጊዜው ናቸው እንጂ ለዘላለም አይደሉም። ለምሳሌ፡ ሕንጻ ወይም ድልድይ ሲሠራ ሳለ ለጊዜው የሚሆኑ እንጨቶች በዙሪያቸው እንደሚበጁና በውስጥ ያለው ሲጨረስ እንደሚወገዱ እንዲሁም ፍጥረት ሁሉ የተፈጠረው ጽዮን እስኪመጣ ድረስ፤ ለጊዜው ብቻ ነው። ጽዮን ሲመጣ፤ ግለት አዲሲቱ ኢየሩሳሌም ከሰማይ ስትወርድ፤ የተፈጠረው ሁሉ ይለወጣል። (ራእ. 21:1-4፤ መዝ. 101:26)

ለ) «እኛ የግይናወጥን መንግሥት ስለምንቀበል» (ቁ. 28) በዓለም ውስጥ ሁሉም ልውውጥና ጥርጥር ነው እንጂ የግይናወጥ ነገር የለም። ቀን የሚያመጣውን ምን እንደ ሆነ በፍጹም እናውቅም። (ምላ. 27:1) በክርስቶስ ለሆነ ሰው ግን ሚዳዊ እንጂ ውስጣዊ መንቃት የለም። በክርስቶስ ዘንድ ሁሉም ያው ነው፤ የረጋም ነው። እንግዲያውስ በእርሱ ዘንድ ሁሉም ደገና፤ ሁሉም ጸጥታ፤ ሁሉም ሰላም ነው። (2ኛ ተሰ. 3:16)

ውድ ወንድሜ ሆይ፤ አንተ አሁን ያለህበት ሁኔታ እጅግ አስቸጋሪ ነውን? አንተንና ቤተ ሰባችህን የሚበጠብጥ ነገር ተነሥቶአልን? ልውውጥና ጥርጥር፤ ሁከትና ቅሥፈት ከብበውሃልን? በፊትህ ያለው መንገድ ጨለማ ብቻ ነውን? አሻቅቢህ እይ! የግይናወጥ ግንግሥት አለለህ። በዙሪያህ ያለው ሁሉ ይፋለስና ይጠፋ ይሆናል፤ የምትቀበለው መንግሥት ግን በፍጹም አይነካም ለዘላለምም አይጠፋም። (1ኛ ኢጥ. 1:3-13) ስማ እባክህ፤ የሚለወጡት የሚናወጡትም እንጨቶቹ ብቻ ናቸው፤ በውስጥ ያለውን እውነተኛውን ነገር

የሚወሰድብህ የለም። በተጨማሪ ደግሞ፣ ጠፊ ገንዘቡን ላለመስደድ የሚግተረተርን ንፋግ መስለህ የሚናወጠውንና የሚለወጠውን ለማስቀረት እጅግ አትጨነቅ። የማይናወጥን መንግሥት በመቀበል ላይ ነህና ይህ ሌላው ነገር ሁሉ ቢሄድ አንተ በእውነት አትጎዳም።

ሐ) «በማክበርና በፍርሃት፣ አምላካችን በእውነት የሚያጠፋ እሳት ነውና» (ቁ. 28:29) እነኝህ ቃላት ከዘዳግ. 4:24 የተጠቀሱ ናቸው። በማክበርና በፍርሃት የምናመልክበት ምክንያቱ እግዚአብሔር የሚያጠፋ እሳት ስለሆነ ነው። ይህም የገንዘቡ ተቃራኒ ፊት ነው። እግዚአብሔር የፍቅር አምላክ መሆኑንም እናውቃለን፤ የሚባላ መሆኑን እንወቅ። በጸጋ የዳገን እንሆን ይሆናል (ኤፌ. 2:4-5)፤ ይሁን እንጂ፣ በእግዚአብሔር ፊት ስንቀርብ በማክበርና በፍርሃት መቅረብ ያሻናል። እግዚአብሔር የሚያስፈራ እንጂ የሚጫወቱበት አምላክ አለመሆኑ በደብረ ሲና ተገልጦአል። የፍቅር አምላክ ነው፤ ይሁን እንጂ ንጹህ (እምባ. 1:13)፣ ኃያል (ዘዳግ. 10:16-17) ቅዱስም ሆኖ (ኢሳ. 6:3-5) የፍርድ አምላክ ነውና በማክበርና በፍርሃት እንጂ በቅሌት ልንቀርበው አናስብ። (ዘጸአ. 34:7፤ ዘጉል. 14:18፤ ኢሳ. 33:14-16)

ምዕራፍ አሥራ ሦስት

አማኝ በፍቅር ይመለሳል

ይህ ስለ ፍቅር የሚናገር ምዕራፍ ነው። ይሁን እንጂ፡ ሐዋርያው መውደድ ስለሚገባና መውደድ ስለማይገባ ነገር ጥቂት ከተናገረ በኋላ (ቁ. 1-6) ሐሳቡን ወደ ዕብራውያን ማመንታት ይመልስና የአይሁድን ሥርዓት በፍጹም እንዲተዉና በክርስቶስ እንዲካፈሉ እንደ ገና ይመክራቸዋል። (ቁ. 7-16) ቀጥሎም ለዋናቸው አመራር እንዲታዘዙ እያሳሰበ ጸልዩልኝ ይልና ለእነርሱ እየጸለየ መልእክቱን በሰላምታ ይጨርሳል። (ቁ. 17-25)

ቁ. 1-6

1፤2 የወንድማማች መዋደድ ይኑር። እንግዶችን መቀበል አትርሱ! በዚህ እንዳንዶች ሳያውቁ መላእክትን እንግድነት ተቀብለዋልና።³ ከእነርሱ ጋር እንደ ታሰረ ሆናችሁ እስሮችን አስቡ። የተጨነቁትንም ራሳችሁ ደግሞ በሥጋ እንዳለ ሆናችሁ አስቡ።⁴ መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጹሕ ይሁን፤ ሴስኞችንና አመንዝሮችን ግን እግዚአብሔር ይፈርድባቸዋል።⁵ አካሄዳችሁ ገንዘብን ያለ መውደድ ይሁን ያላችሁም ይብቃችሁ፤ እርሱ ራሱ፡- አልለቅህም ከቶም አልተውህም ብሎአልና፤⁶ ስለዚህ በድፍረት፡- ጌታ ይረዳኛልና አልፈራም፤ ሰው ምን ያደርገኛል? እንላለን።

አማኞች ክርስቲያኖች ሁሉ ከእንድ አባት፡ ከእግዚአብሔር የተወለዱ ናቸውና ሁሉም ወንድማማች ናቸው። (ዮሐ. 1፡12፤13፤ ገላ. 3፡26) ይህም ስለ ሆነ እርስ በርሳቸው በወንድማማች መዋደድ መኖር ይገባቸዋል። (ዮሐ. 13፡35) ይህን ስለ ሆነ መዋደድ ወይም ፍቅር የሚያሳዩት እንግዶችን መቀበል የታሰሩትንና የተጨነቁትን በማሰብ ነው። እንግዶች የተባሉት በስደት ምክንያት ቤትን ያጡ፤ ወንጌልን ለማስተማር ከአገር ወደ አገር የሚዘዋወሩ በግል ጉዳያቸውም የትዘው መንገድ የሚሄዱ ክርስቲያኖች ይሆናሉ። (ም. 11፡37፤38፤ 1ኛ ቆሮ. 9፡3-12፤ ሮሜ 16፡1፤2) ወድማማችን እንግድነት ሲቀበሉ አብርሃምና ሣራ 3ቱን ሰዎች ተቀብለው አንዱ እግዚአብሔር፡ ሁለቱም መላእክት መሆናቸውን በኋላ እንደ ተረዱና ታላቅ በረከትን፤ ይስሐቅን እንዳገኙ እንዲሁም ዕብራውያን እነዚህን ቅዱሳን ወደ ቤታቸው ቢቀበሉ ከእነርሱ ዘንድ በረከትን ያገኙ ይሆናል። (ዘፍጥ. 18፡1-15፤ 19፡1፤2) ስለ ሃይማኖታቸው ከታሰሩት ወንድማማችም ጋር የጠበቀ ኅብረት ተሰምቶአቸው በሚችሉት ሁሉ ፍቅራቸውን ያሳዩ፤ ይህንም ብም. 10፡32-39 ሥር ላይ ሀ) በተባለው ማስገንዘቢያ አግኝተነዋል። እንደዚሁም ስለ ክርስቶስ በመነቀፍ ወይም ከሥራ በመለየት ወይም ወገኖቻቸው በስደት በመሞት ወይም ኅብረታቸውን በመገጠቅ ምክንያት የተጨነቁትን ርኅሩኅ በሆነ ልብ ያስቡ፤ ስለምን? ቢሉ ያ ጭንቀት በእነርሱም ላይ ምናልባት ይደርሳልና።

በቁ. 4 ላይ ሐዋርያው ጽታዊ ፍቅርን ያስብና «መጋባት ቀላል ነገር አይደለምና አክብሩት እንጂ አታቃልሉት፤ ተጋብታችሁ ስታበቁም መኝታችሁ ንጹሕ ይሁን እንጂ እንግዳ ፍቅር አይገኝበት» ይላል። የተጋቡትን ሰዎች መኝታ በሚያረክስ ሴስኞና አመንዝራ ላይ ምድራዊ ጻኝ ባይፈርድ እንኳ ራሱ እግዚአብሔር ይፈርድበታል።

ገንዘብን መውደድ ግን ተገቢ አይደለም፤ ከክርስቲያኖዊ ምልክቶችም አንዱ የገንዘብ መውደድ ተቃራኒ የሆነው የበቃኝ ማለት መንፈስ ነው። ሰው ገንዘብን የሚወደው ሀብትን ለማብዛት ወይም ለችግር ጊዜ ቅርስ ለማቆየት ነው። እግዚአብሔር ግን አረጋግጦ «እጄን አንሥቼ ለቅቄ ከቶ

አላሰወድቅህም፤ ክጂ ምንም ቢሆን ከቶ አልተውህም» ሲለን (ዘፍጥ. 28:15፤ ዘጻግ. 31:6፤ ኢያ. 1:5፤ ኢላ. 41:17) ካለን በላይ ለማግኘት ሳንመኝ «ራሱ ጌታ ይረዳልና አንፈራም፤ ሰው ምን ያደርገናል?» ብለን በድፍረት እንናገር የለምን? (መዝ. 117:6)

ማለንንዘቢያ፡-

ሀ) «እንግዶችን መቀበል አትርሱ፤ እስሮችንም አስቡ»። (ቁ. 2:3) በእንግድነት ነገር ሱነማዊትንና ጋይዮስን በእስሮችም ነገር ሄኔሲፎሩን መምሰ ያሻናል። (2ኛ፡ ነገ. 4:8-10፤ 3ኛ ዮሐ. 5-8፤ 2ኛ ጢሞ. 1:16-18) ደግሞ በማቴ. 25:35፤ 36፤ 40 ላይ ስለ እነዚህ ሁለት ነገሮች እንግዶችን ስለ መቀበልና እስሮችን ስለ ማሰብ የተጻፈውን እናስብ። ወንድማማችን ወደ ቤታችን መቀበልና እንደ ተተረከላቸው እንደ ካህናና እንደ ሌዋዊው ሆነን ገለል ብለን ሳናልፍ «ወንድሞቻችን ናቸው» ብለን የታሰሩትን ክርስቲያኖች መጠየቅ ተገቢ ሥራችን ነው። የክርስቲያን ማኅበራችንን የምናጠነክር እንዲህ ያለውን ነገር ስናደርግ ነው።

ለ) «መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጹሕ ይሁን» (ቁ. 4) «መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር ይሁን» የተባሉት ቃላት በሁለት መንገድ ይተረጎማሉ። 1ኛ፡ በሰው ሁሉ አሳብና አስተያየት ክቡር ይሁን ማለት ነው። መጋባትን የከለከሉ ሰዎች በዚያ ዘመን ቢገኙ ነው። መጋባት ግን ርኩሰት ወይም ኃጢአት ሳይሆን ይልቁንም እግዚአብሔር ለሰው ሁሉ የመደበው ነገር ነው። (የሐዋርያት አመክንዮን ተመልከት) የሚፈርድባቸው ሴሰኞችንና አመንዝሮችን ነው እንጂ የተጋቡትን አይደለም። «ምነው፤ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ መጋባትን ነቅሮ የለም ወይ?» የሚሉ ቢኖሩ፤ ቅዱስ ጳውሎስማ በ1ኛ ጢሞ. 4:3 ላይ «እነዚህ ሐሰተኞች መጋባትን ይከለክላሉ» ይላል ይህንም የዕብራውያንን መልእክት የጻፈው እርሱ የሆነ እንደሆነ እዚሁ በም. 13:4 ላይ «መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር ይሁን» ይላል። «ይሁን እንጂ፤ በሌላ መጽሐፍ ይህን ንግግሩን ከደ የለምን?» ቢባል፤ ይህስ ከቶ አይደለም። መንፈስ ቅዱስ በአንዱ መጽሐፍ «አዎን» ሲል በሌላው «አይደለም» ይላል? አይደለም! (2ኛ ቆሮ. 1:17-20) ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮ. 7:1፤ 2 ላይ እንዲህ ይላል፡- «ከሴት ጋር አለመገናኘት ለሰው መልካም ነው፤ ነገር ግን ስለ ዝሙት ጠንቅ ለእያንዳንዱ ለራሱ ሚስት ትኑረው ለእያንዳንዱ ተደግሞ ለራስዋ ባል ይኑራት» ይህንም ሲል ይልቁንም መጋባትን እንደሚደግፍ እንጂ እንደማይነቅረው ግልጽ ነው። (በዚያውም ምዕራፍ በቁ. 10:11 ላይ የተጻፈውን ብናስተውል መልካም ነው) «ሰው ከእግዚአብሔር ዘንድ ልዩ የሆነ የራስን መቻል ስጦታ ከተቀበለ ሚስት ሳያገባ ቢኖር መልካም ነው» ይላል፤ ምክንያቱም የጊዜው ችግር አይገጥመውም አሳቡም ሳይባከን ጌታን ሊያገለግል ይችላል። (1ኛ ቆሮ. 7:26፤ 32-35) ይሁን እንጂ፤ የሚችሉት ጥቂቶች ናቸውና ጠቅላላው የእግዚአብሔር ፈቃድ ሰው ሁሉ እንዲያገባ ነው። ፈቃዱም ይህ ከሆነ መጋባት በሰው ሁሉ ዘንድ ክቡር ይሁን እንጂ ሰው መጋባትን «ርኩስ ነው» እንደምን ይላል?

2ኛው ትርጉም፡ መጋባት በሁሉ ዘንድ፤ እርሱም በሰው ሁሉ ወይም በመጋባቱ አኳኋን ሁሉ፤ ክቡር ሆኖ ይጠበቅ የሚል ነው። ቤተ ሰብ የማኅበራዊ ኑሮ መሠረት ነውና ይህ በብርቱ የምንጠነቀቅበት ነገር ነው። እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳንም ላይ በአዲስም ላይ ቅድስናን አዝዞአል፤ በዓይኖቼም ፊት መጋባት ክቡር ነው። (ዘሌዋ. 11:44፤ 1ኛ ጴጥ. 1:13-16፤ ማቴ. 19:3-6) በዘመናችን ግን የጾታ ነገሮች በጣሙን ተቃለለዋል፤ መጋባትም አይከበርም

የመኝታውም ንጽሕና አይጠበቅም። «እግዚአብሔር አይፈርድብንም» ብለን እናስብ። እኒ
ይፈርዳል! እግዚአብሔር መጋባትን ክቡር አድርጎ ያልጠበቀውንና መኝታውን ያረከሰውን ሰው
«እመንዝራ» ይለዋል፤ እንደሚፈርድበትም መጽሐፍ ቅዱስ እጅግ በሚያስፈራ ቃል በአያሌ
በታዎች ላይ ያረጋግጣል። (1ኛ ቀሮ. 6:9; 10: ኤፌ. 5:5; 6: ቆላ. 3:5-7; ዕብ.
13:4)

የተወደድህ ልጄ ሆይ፤ መንፈስ ቅዱስ በሐዋርያው አድር የተናገረውን ቃል ስማ። «መጋባት
በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጽሕ ይሁን፤ ሌላኞችንና እመንዝሮችን ግን እግዚአብሔር
ይፈርድባቸዋል» ይላል። ቸል ላትል ይህን ቃል በልብህ አነር።

ሐ) «አካሄዳችሁ ንዝብን ያለ መውደድ ይሁን፤ ያላችሁም ይብቃችሁ» (ቁ. 5) ንዝብ ርኩስ
ወይም ክፉ ነገር አይደለም። ርኩስ ወይም ክፉ የሚያደርገው የምናጠራቅምበት መንፈስና
የምናውልበት ነገር ነው። ልባችንን ከመጠን በላይ ሳንጥልበትና በልጆቻችን ወይም
መልካምና አስፈላጊ በሆነ ነገር ሁሉ በጠቅላላው በመሻሻል ላይ ልናውለው ንዝብን
ብናጠራቅም መጥፎ አይደለም። ነገር ግን «ሕይወት እኮ ንዝብን ማጠራቀም ነው!» ብለን
የሕይወታችን ዓላማ ብናደርገውና በምኞታችንና በምቻታችን ላይ የገዛ ራሳችንንም ክብር
ለማላቅ ልናውለው በመንምጀት መንፈስ ንዝብን ብናጠራቅም ይህስ መጥፎ ነው። እኛ
በዘመናዊ ንግራችን «ሕይወት እኮ ንዝብን ማጠራቀም ነው!» ስንል ጌታ «የሰው
ሕይወት በንዝቡ ብዛት አይደለም» ይላልና ንግራችን የሐሰት መሆኑን ያስረዳል። (ሉቃ.
12:15) ሕይወት ንዝብን ማጠራቀም አይደለም። ሕይወት ከእግዚአብሔር ጋር በጥበረት
መኖር ነው። (1ኛ ዮሐ. 1:1-4)

«ያላችሁ ይብቃችሁ» የሚለው ቃል ለክርስቲያን ተገቢ ቃል ነው፤ ስለምን? ቢሉ፤ በዙሪያ
ካለው ሁሉ ክርስቲያን ነፃ ሊሆን ይችላል። አሁን ያለን ሀብት፤ አሁን ያለንበት ሁኔታ
ይበቃናል። (ፊልጵ. 4:11-13) ንዝብ ክፉ ነገር መሆኑ አይደለም! ንዝብ ግን በቀላሉ ወደ
ክፉ ነገር ሊያደርስ ይችላል። (1ኛ ጢሞ. 6:6-11) ለምሳሌ በእነዚያ ዕብራውያን መካከል
ብዙ ሀብት ያለው ሰው ቢኖር ኖሮ ክርስትናን ለመካድ በብርቱ ይፈተን ባልነበረምን? በእኛም
ዘንድ እንደዚሁ ነው። ንዝብን አጠራቅም ያለ እግዚአብሔር መላር፤ ወይስ ንዝብን አጥቶ
ከእግዚአብሔር ጋር መኖር፤ ማናቸው ይሻላል? ሁለቱንም መውደድና ለሁለቱም መገዛት
እንደማንችል ተጽፎአል። (ማቴ. 6:24) እግዚአብሔር ግን እዚህ በቁ. 5 ላይ እንደ ተጻፈ
ከተናገረ፤ እኛ በቁ. 6 ላይ የተጻፈውን ልንል አንችልምን? (ሉቃ. 12:16-21)

ቁ. 7-16

7 የእግዚአብሔርን ቃል የተናገሩአችሁን ዋናቸውን አስቡ፤ የኑሮአቸውንም ፍሬ
እየተመለከታችሁ በእምነታቸው ምስሉአቸው።⁸ ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንትና ዛሬ
እስከ ዘላለምም ያው ነው።⁹ ልዩ ልዩ ዓይነት በሆነ በእንግዳ ትምህርት አትወሰዱ፤
ልባችሁ በጸጋ ቢጸና መልካም ነው እንጂ በመብል አይደለም፤ በዚህ የሚሠሩባት
አልተጠቀሙምና።¹⁰ መሠዊያ አለን ከእርሱም ሊበሉ ድንኳኔቱን የሚያገለግሉ
መብት የላቸውም።¹¹ ሊቀ ካህናት ስለ ኃጢአት ወደ ቅድስት የእንስሶችን ደም
ያቀርባልና፤ ሥጋቸው ግን ከሰፈሩ ውጭ ይቃጠላል።¹² ስለዚህ ኢየሱስ ደግሞ
በገዛ ደሙ ሕዝቡን እንዲቀድስ ከበር ውጭ መከራን ተቀበለ።¹³ እንግዲህ
ነቀፈታውን እየተሸከምን ወደ እርሱ ወደ ሰፈሩ ውጭ እንወጣ፤¹⁴ በዚህ የምትኖር
ከተማ የላችንምና፤ ነገር ግን ትመጣ ዘንድ ያላትን እንፈልጋለን። እንግዲህ ዘወትር

ለእግዚአብሔር የምስጋናን መስዋዕት፤ ግለት ለሰሙ የሚመሰክሩ የክንፈሮችን ፍሬ፤ በእርሱ እናቅርብለት።¹⁶ ነገር ግን መልካም ግድረግን ለሌሎችም ማካፈልን አትርሱ፤ እንዲህ ያለው መስዋዕት እግዚአብሔርን ደስ ያስገኛል።

ሐዋርያው አሁን ወደ ዓይነተኛ አሳቡ ተመልሶ ዕብራውያን የአይሁድን ሥርዓት ትተው በክርስቶስ ብቻ እንዲታመኑ ያደፋፍራቸዋል። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ 3 ጊዜ ስለ ማገበራቸው ዋናች ወይም መሪዎች፤ በቁ. 7 ላይ ስላለቱቱ ወይም ስለ ሞቱት በቁ. 17ና 24 ላይም ገና በሕይወት ስላሉቱ ይናገራል። «አስቡአቸው፤ የኑርአቸውንም ፍሬ (ግለት አሁን ያገኙትን ደስታና ክብር) እየተመለከታችሁ በእምነታቸው ምስሉአቸው» ይልና በተጨማሪ «ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንትና ዛሬ እስከ ዘላለምም ያው ነው» ይላል። ግለት፤ እነዚያን የዱሮዎችን ያጸናውና በሕይወታቸው ዘመን ፍጻሜ ላይ «መልካም፤ አንተ በጎ ታማኝም ባሪያ፤ ወደ ጌታህ ደስታ ግባ» እያለ ወደ ክብሩ የተቀበላቸው ጌታ ገና ዛሬ ያው ነውና ለእነርሱ የነበረው ሁሉ ለዛሬ ዕብራውያን ደግሞ ይሆናል። የዕብራውያን እምነት ግን የእግዚአብሔርን ቃል የተናገሩአቸውን የዱሮዎችን እምነት ይምሰል እንጂ በእንግዳ ትምህርት አይወሰዱ። (ም. 2፡1) ሐዋርያው ይህን የሚለው «ዋስትናችሁን የምታጸኑ ቅዱስ መብልንም በመብላት ነው እንጂ በክርስቶስ በማመን ብቻ አይደለም» የሚሉ አስተማሪዎች ተነሥተው ስለ ነበር ነው። ሐዋርያው ግን «እንዲህ ያለ ትምህርት ዝም ብሉ ነው» ይላል፤ ምክንያቱም እነዚህን የመብል ሕግጋት የጠበቁ አይሁድ አልተጠቀሙባቸውምና። (ም. 9፡9፤ 10፤ የሐዋ. 15፡10፤ 11፤ 14. 2፡14-16) በሁለቱ፤ ግለት በምሳሌውና በእውነተኛው ነገር በአይሁድ ሥርዓትና በክርስቶስ ሊጠቀም የሚችል ማንም የለም። እነዚህ ሁለቱ እርስ በርሳቸው ይከላከላሉና ክርስቶስን መያዝና የአይሁድን ሥርዓት መተው ወይም የአይሁድን ሥርዓት መያዝና ክርስቶስን መተው የግዴታ ነገር ነው። ይህን ግዴታ የሚያስረዳው ራሱ የአይሁድ ሥርዓት ነው። እንደዚያ ሥርዓት፤ ካህናት ከመስዋዕቱ፤ ሥጋ ይበሉ ነበር፤ ይህንም በማድረግ ከመሠውያ ጋር ጎብረትን ያገኙ ነበር። (ዘሌዋ. 6፡26፤ 7፡15፤ 34፤ ዘላጉ. 18፡9፤ 10፤ 1ኛ ቆሮ. 10፡18) ይሁን እንጂ አንድ የተለየ ነገር ነበረ፤ እርሱም ደሙ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የገባ የጋጢአት መስዋዕት ሥጋ ከሰፈሩ ወደ ውጭ ይጣል ነበር እንጂ ካህናት ከእርሱ አይበሉም ነበር፤ መብላት ከልክል ነበረ። (ዘሌዋ. 4፡3-12፤ 6፡30፤ 16፡11፤ 14፤ 27) ይህም ግለት የብሉይ ኪዳንን ሥርዓት እስከ አሁን የያዛው ሰው ከጋጢአት መስዋዕት መካፈል አልተፈቀደለትምና ከክርስቶስ እድል ፈንታ የለውም፤ ምክንያቱም ክርስቶስ የጋጢአት መስዋዕት ነበርና። ማስረጃውም፤ ምሳሌ የሆነ ለጋጢአት የቀረበው የእንስሳ ሥጋ ከሰፈሩ ውጭ ተወስዶ እንደ ተቃጠለ እንዲሁም ምሳሌውን ፈጻሚ ክርስቶስ ከከተማ ውጭ ተወስዶ መከራን ተቀበለ። (ዮሐ. 19፡17፤ 20) እንደዚሁም አሁን ዕብራውያን፤ ከክርስቶስ ሊካፈሉ ቢወዱ፤ የመሪአቸው የሙሴን መንፈስ ለብሰው ነቀፈታን እየተሸከሙ ከክርስቶስ ጋር ይሆኑ ዘንድ ከአይሁድ ሰፈር፤ ግለት ከሥርዓቱ ሁሉ ይውጡ። (ም. 11፡25፤ 26) ይህንም የሚያደርጉት በዚህ ዓለም ሳትነቃነቅ የምትቀር ከተማ ስለሌሌችን ነው። የአይሁድ ሥርዓት ቤተ መቅደስ፤ ዓለምም በሞላ ለጊዜው የሚሆኑ አላፊዎች ነገሮች ናቸው። እኛ ግን ነዋሪ የሆነችውን፤ እስከ መቼውም ድረስ የማንሰደድባትን የምትመጣውን አዲሲቱን ኢየሩሳሌምን እንጠብቃለን። (ም. 12፡26-28፤ ም. 11፡14-16) እንግዲያውስ ከእነዚያ ከዱሮ መስዋዕቶች መካፈል አሁን አንመኝ፤ ዳሩ ግን መንፈሳውያን ካህናት መሆናችንን ተገንዝበን መንፈሳውያን መስዋዕቶችን፤ እነርሱም ምስጋናን እያቀረብን ክርስቶስ ለሠራልን ሥራ መመስከርንና ይኸም ብቻ ሳይሆን መልካም ግድረግንና ለሌሎች ማካፈልን (ማቴ. 25፡37፤ ዮሐዋ. 2፡44፤ 45፤ 4፡32-35) በሊቀ ካህናታችን በኢየሱስ በኩል ለእግዚአብሔር እናቅርብ። የዱሮ መስዋዕቶች አሁን ደስ አያስኙትም፤ እንደነዚህ ያሉቱ

ገን ደስ ያሰኙታል። (ሮሜ 15: 15: 16: 1ኛኢጥ. 2: 5: ዕብ. 10: 5-8: ሮሜ 12: 1ንም አነጣጥሩ)

ግስገንዘቢያ:-

ሀ) «ልዩ ልዩ በሆነ በእንግዳ ትምህርት አትወሰዱ» (ቁ. 9) በዕብራውያን ዘንድ ምን ዓይነት የእንግዳ ትምህርት እንደ ገባ ባናውቅም ቅሉ በሐዋርያት ዘመን በየቤተ ክርስቲያኑ ዘንድ ልዩ ልዩ ዓይነት ትምህርት እንደ ገባ እናውቃለን፤ ይህም ትምህርት አብዛኛው ምእመናንን ወደ ሕይወት ያደራጃል። ሥርዓት የሚሰጣቸው ነበር። (የሐዋ. 15: 1፤ 20: 29፤ 30፤ ገላ. 5: 1-4፤ ቀላ. 2: 16፤ 20-23) በዕብራውያን ዘንድ እንግዳ ትምህርት «ክርስቲያኖች በክርስቶስ ብቻ ሳያምኑ በአይሁድ መሥዋዕቶችም ሊካሄዱ ይገባቸዋል» የሚል እንደ ነበር ይመስላል። ሐዋርያው ገን «ልባችሁ በጸጋ ቢጠግብ መልካም ነው እንጂ በመብል አይደለም» ብሎ ይህም ትምህርት ይቃወማል፤ ቃሉንም መቀበል ላይ ምንኛ ያሻናል፤ «የምትድኑበት በክርስቶስና ... (በእንግሊ፤ በሌላ ተጨማሪ ነገር) ነው» የሚሉ ድምፆች ላይ በርከት ያሉ ናቸው። ይሁን እንጂ የሚያድነን መድኃኔ ዓለም ክርስቶስ ብቻ ነው፤ ይህንም የሚያስረዳ የደብረ ታቦር ታሪክ ነው። ጌታ ወደ ተራራ ወጥቶ መልኩ በተለወጠ ጊዜ የእራትና የነቢያት እንደራሴዎች የሆኑት ሙሴና ኤልያስ አብረውት ተገኙ። ጴጥሮስ ገን ሊያቆያቸውና ከክርስቶስ ጋር ሊያደርጋቸው በወደደ ጊዜ ልዑል እግዚአብሔር «አይሆንም፤ የመረጥሁት ልጄ ይህ ነው፤ እርሱን ስሙት» ብሎ ሙሴና ኤልያስን ወደ ሰማያት መልሶ ነጠቃቸው። (ሉቃ. 9: 28-36) ክርስቶስ ሕግንና ነቢያትን ፈጽሞ አልና ከእነርሱ ላይ ለደህንነታችን የሚያስፈልገን አንድም ነገር የለም። (ማቴ. 5: 17፤ ሉቃ. 16: 16) እንግዲያውስ እኛ ወንጌልን የተቀበልን ከጥንት ነውና ለቅዱሳን አንድ ጊዜ ፈጽሞ ስለ ተሰጠ ሃይማኖት እንጋደል እንጂ በክርስቶስ ላይ አንዳችን ነገር መጨመር በእንግዳ ትምህርት እንዳንወስድ እንጠንቅቅ። (ይሁዳ ቁ. 3)

ለ) «መሠውያ አለን» (ቁ. 10) ሐዋርያው «መሠውያ አለን» ሲል ምን ማለት ነው፤ መሠውያውስ ምንድን ነው? ቢሉ፤ ተናጋሪው ለዕብራውያን የሚናገር ዕብራዊ መሆኑንና በዕብራዊ ንግግር እንደሚናገር ግስታወስ ነው። በዕብራውያን ዘንድ የሥርዓታቸው ዋና ነገር፤ የሥርዓታቸው ልብ መሠውያ ነበረ። ማለት፤ ሥርዓቱ በሞላ በመሠውያ ላይ ተመሥርቶአል መሠዊያውም ባልኖረ ሥርዓቱ ባልጸናን ነበር። እንግዲያውስ ሐዋርያው የሚናገረው ስለአንድ መሠዊያ አይደለም፤ የሚናገረው ምሳሌው ወይም ምልክቱ መሠውያ ስለ ሆነ ስለ ሥርዓቱ ነው። «መሠውያ አለን ከእርሱም ሊበሉ ድንኳኒትን የሚያገለግሉ መብት የላቸውም» ሲልም የክርስትናን ነገሮች በዕብራዊ ንግግር ሲያስረዳ ነው። ይህስ በምን ይታወቃል? ቢሉ፤ ግስረጃው፤ ከመሠውያ የበላ በእውነት ማንም ሰው ከቶ ባለመኖሩ ነው። በሕይወት ወደ መሠዊያ ከሚቀርበው ሥጋ ይበሉ ነበር። እንጂ በመሰዊያ ላይ ከቀረበው ሥጋ የበላ በፍጹም የለም። ስለዚህ «መሠውያ አለን» የሚለው ቃል ዕብራዊ ንግግር ሆኖ በክርስቲያናዊ ንግግር «ሥርዓት አለን» ማለት ነው፤ «ከእርሱም መብላት» ማለትም በክርስቲያናዊ ንግግር «ከእርሱም መካፈል» ማለት ነው። ዕብራዊ አሳቦችን በክርስቲያናዊ ንግግር ወይም ቃላት መተርጎም ነው።

ሐ) «ኢየሱስ በገዛ ደሙ ሕዝቡን እንዲቀድስ» (ቁ. 12) በዚያ በፈሰሰው በኢየሱስ ደም ምእመናን ለእግዚአብሔር የተለዩ ሕዝብ ሆነዋል። አሳቡ ከም. 10: 10 ጋር ተመሳሳይ

ነው። በዚያ ደም ከኃጢአት ነጽተን ከዓለምና ከርኩሰቱ ሁሉ ተለይተን ለእግዚአብሔር ሆነ። በፊቱም ልንቆም ተገቢዎች ነን። እንግዲያውስ «ነቀፈታውን እየተሸከምን ወደ እርሱ ወደ ሰፈሩ ውጭ እንውጣ» (ቁ. 13)። እንባቢ ሆይ፤ ይህን ነገር ልብ አድርገው። እኛ በኢየሱስ ደም የተዋጀንና ለእግዚአብሔር የተለየን የእግዚአብሔር ገንዘቦች ነን። (1ኛ ቆሮ. 6:20፤ 2ኛ ጴጥ. 2:1) ስለዚህ፤ ከዓለምና ከርኩሰቱ ሁሉ እንለይ ቅዱሳንም አንሁን።

ቁ. 17

17 ለዋናቻችሁ ታዘዙና ተገዙ፤ እነርሱ ስሌትን እንደሚሰጡ አድርገው፤ ይህንኑ በደስታ እንጂ በኃዘን እንዳያደርጉት፤ ይህ የማይጠቅማችሁ ነበርና፤ ስለ ነፍሳችሁ ይተጋሉ።

ሐዋርያው አሁን የሚናገረው ስለ ዛሬ መሪዎቻቸው ነው። «እነርሱ ስለ ነፍሳችሁ ይተጋሉና በዚህ ምክንያት ታዘዙላቸውና ተገዙላቸው» ብሎ ዕብራውያንን ይመሰክራቸዋል። የሚታዘዙና የሚገዙበት ምክንያቱ፤ እናት ስለ ልጆችዋ እረኛም ስለ በጎቹ እንደሚተጉ እነዚህ «ዋናች» ስለ ማገበርተኞች፤ ማለት ስለ ሕዝበ ክርስቲያን ነፍሳት ስለሚተጉ ነው። መንፈሳውያን መሪዎች፤ ማለት ቀላውስት፤ ስሌትን እንደሚሰጡ ሰዎች ናቸው፤ ማለት፤ ወደ እግዚአብሔር ቅርበው በሕዝበ ክርስቲያን ዘንድ የነበራቸውን አካሄድ ሁሉ ይዘረዝራሉ። (ማቴ. 18:23፤ ሉቃ. 19:15) እነዚህ መሪዎቻቸው ሲያዝዙአቸውና ሲመክሩአቸው ክርስቲያናቸው ዕብራውያን ቃላቸውን አክብረው ይታዘዙና ይገዙላቸው፤ ይህን ያደረጉ እንደሆነ ተጠቅመው መንፈሳዊ እርምጃ ያደርጋሉና መሪዎቹ ስሌታቸውን ሲሰጡ በደስታ ይሰጡታል፤ ቃላቸውን የማይሰሙ እንደሆነ ገን ሳይጠቀሙ ይቀራሉና መሪዎቹ ስሌታቸውን በገዘን ይሰጡታል። በኃዘን ቢሰጡት ለዕብራውያን ምን ዋጋ አለው? እንግዲያውስ ይታዘዙላቸውና ይገዙላቸው።

ማሳሰቢያ፡- በቁ. 7ና 17 ላይ የቤተ ክርስቲያንን ዋናች፤ ወይም የቀላውስትን፤ ሥራ እናያለን። ሥራቸው የእግዚአብሔርን ቃል መናገርና ስለ ሕዝበ ክርስቲያን ነፍሳት መትጋት ነው። እነዚህን ሥራዎች የሚፈጽሙላት ቀላውስት ያሉአት ቤተ ክርስቲያን ምንኛ የተመሰገናች ናት!

እኛም ልንታዘዝና ልንገዛላቸው ይገባናል። ምክንያቱስ? ቢሉ፤ 1ኛ፤ በዚህ ነገር የሚተጉ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸውና፤ ከእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው። (ሮሜ 13:1-7) እግዚአብሔር በአሥርቱ ቃላት ላይ «አባትህንና እናትህን አክብር» ባለው ጊዜ ለበላይ የመታዘዝንና የመገዛትን ሕግ መሥርቶአል። (ዘጸአ. 20:12) በዚህ ምክንያት ለዋናቸው መገዛት ይገባናል። 2ኛ ሥራቸውን የሚሠሩት ለእኛ ጥቅም ነው። የነፍሳችንን ደገንነት ይሻሉና ለትእዛዛቸውና ለምክር ቃላቸውም መታዘዝ ይገባን የለምን? ይገባናል! የተሰማቸውን ሥራ ባይሠሩ ያን ጊዜ ብቻ ነው «ከሰው ይልቅ ለእግዚአብሔር ልንታዘዝ ይገባል» ልንላቸው የሚገባን። (የሐዋ. 4:18-20፤ 5:27-29፤ ሕዝ. 34:1-10)

የእነዚህ ዋናች ታላላኒት ምንኛ ከባድ ነው! የብዙዎች ሰዎች ነፍስ በእነርሱና በሥራቸው ላይ ተንጠልጥሎአል። የእግዚአብሔርን ቃል፤ እርሱም ወንጌልን ባይሰብኩ ወዳላቸው! (1ኛ ቆሮ. 9:16) በትምህርታቸውም ሆነ በኑርአቸው ሰውን ያስቱ እንደሆነ ፍርዳቸው የሚያስፈራ ነው። (1ኛ ቆሮ. 3:10-17፤ ያዕ. 3:1) ስሌትን እንደሚሰጡ ሰዎች ናቸው፤ ማለት፤ እግዚአብሔር ለእኛ ታላላዎች አድርጎአቸዋል፤ ይቆጣጠርባቸዋልም። (ሕዝ. 33:1-6) በክርስቶስ ፍርድ ወንበር ፊት ሲቆሙ ስሌታቸውን መስጠት አለባቸው። ሉረ ወንድሞቼ ሆይ፤ እንጸልይላቸው እነርሱም እንድንጸልይላቸው ይለምኑ! (ቁ. 18:19)

18 ጸላዬልን፣ በነገር ሁሉ በመልካም እንድንኖር ወደን መልካም ሕሊና እንዳለን ተረድተናልና።¹⁹ ይልቁንም ፈጥኚ እንድንመለስላችሁ ይህን ታደርጉ ዘንድ አጥብቁ እለምናችኋለሁ።

በቁ. 18 ላይ «ጸላዬልን» ይላል፤ ይሁን እንጂ «ለእኔ» ግለሰብ እንደሆነ በቁ. 19 እንረዳለን። እንዲጸላዬልን ይለምናቸው ዘንድ የሚያደፋፍረው በእግዚአብሔር ዓይን ፊት አንዋንዋሩ በነገር ሁሉ ቅን ሕሊናውም መልካም እንደሆነ ስለ ተግመነ ነው። (የሐዋ. 23:1) ይልቁንም የሚጸላዬልን ሐዋርያው ደኅና ሆኖ እንዲመለስላቸው ነው።

ግስገንዘቢያ፡- ሐዋርያው ስለ አንዋንዋሩ ቅንነትና ስለ ሕሊናው መልካምነት የሚናገረው በምን ምክኒያት እንደሆነ አናውቅም። ይሁን እንጂ፣ በዕብራውያን መካከል የጠረጠሩት ሰዎች የነበሩ ይመስላል። ቢጠረጥሩትም እያስገርምም። እንደ እስጢፋኖስ ሆኖ «የአይሁድ ሥርዓት በክርስቶስ ተፈጽሞ አልፎአል፤ ከአይሁድ ሰፈር ውጡ» ብሎ ሰውን ሁሉ ያስተምር አልነበረም? (የሐዋ. 6:11-14) የሚጠረጥሩት ቢኖሩም ትሉ ሐዋርያው «አንዋንዋሩ ቅን ሕሊናዬም መልካም ነውና ጸላዬልኝ» ይላል። ወያኔም «ይልቁንም ፈጥኚ እንድንመለስላችሁ» በግለሰብ ከዚያ በፊት ከእነርሱ ጋር ኖሮ እንደ ነበር ያስረዳናል።

20 በዘላለም ኪዳን ደም ለበነች ትልቅ እረኛ የሆነውን ጌታችንን ኢየሱስን ከመታን ያወጣው የሰላም አምላክ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል²¹ በፊቱ ደስ የሚያስኘውን በእናንተ እያደረገ፣ ፈቃዱን ታደርጉ ዘንድ በመልካም ሥራ ሁሉ ፍጹማን ያድርጋችሁ፤ ለእርሱ እስከ ዘላለም ድረስ ክብር ይሁን፤ አሜን!

ዕብራውያን እንዲጸላዬልን ሐዋርያው ለምናለል አሁንም ለእነርሱ ይጸልያል። ጸሎቱን የሚያደርሰው አዲስ ኪዳን በተመረቀበት በደሙ ምክንያት ለእግዚአብሔር በነች ትልቅ እረኛ ለመሆን የበቃውን ጌታችንን ኢየሱስን ከመታን በግስነሣት ሰላምን ለሰበከ አምላክ ነው። (ም. 9:12፤ ኢሳ. 63:11-13፤ ዮሐ. 10:11-30፤ ዕብ. 9:18-23፤ ኢሳ. 52:7፤ ዮሐዋ. 10:36፤ ኤፌ. 2:17፤ ቶላ. 1:19-22) የሚጸልይላቸውም፣ እግዚአብሔር በመልካም ሥራ ሁሉ ፈቃዱን ያደርጉ ዘንድ እንዲያስችላቸው ነው፤ የሚያስችላቸውም እርሱ ራሱ በመካከለኛው በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በፊቱ ደስ የሚያስኘውን በውስጣቸው በመሥራት ነው። ሐዋርያውም «ለዚህ ለሰላም አምላክ እስከ ዘላለም ድረስ ክብር ይሁን፤ አሜን» ብሎ ጸሎቱን በሚገባ ምስጋና ይጨርሳል። (ፊልጵ. 4:6)

ግስገንዘቢያ፡-

ሀ) «የዘላለም ኪዳን» (ቁ. 20) ይህ አዲሱ ኪዳን ነው። ብሉይ የተባለ ፊተኛው ኪዳን አላፈ ሆኖ ለጊዜው ብቻ ነበረ፤ አዲሱ ግን ለመቼውም የማይሻር ዘላለማዊ ነውና «የዘላለም ኪዳን» የተባለ። (ም. 8:7-13፤ ም. 10:9)

ለ) «ትልቅ እረኛ» (ቁ. 20) ኢየሱስ በቁ. 17 ላይ ከተነገረላቸው «ዋናች» አንዱ ሳይሆን የዋናቹ አለቃ፣ ትልቅ እረኛ ነው። (1ኛ ጴጥ. 5:4) በብሉይ ኪዳን የተነገረለት ነው። (መዝ. 77:70-72፤ ኢሳ. 40:11፤ ሕዝ. 34:23) አስተማሪና መምህር ብቻ ሳይሆን

ንጉሥና መሪ አለቃ ሆኖ ሕዝቡን ይገዛል፤ ይመራል፤ ይጠብቃልም፤ ለደስታቸውም አስፈላጊ የሆነውን ሁሉ ለመስጠት ተሾሞአል።

ሐ) «ከሙታን ያወጣው የሰላም አምላክ» (ቁ. 20) የጌታ መነሣት የሰላም ማስረጃ ነው፤ ምክንያቱም፤ ኢየሱስ ሊሠራ የመጣበትን ሥራ ባልፈጸመና እግዚአብሔር ከሰው ጋር ባልታረቀ ኖሮ እግዚአብሔር ከሙታን ባላወጣውም ነበር። አሁን ግን ክርስቶስን በማስነሣት መታረቁን አስታውቆአልና «የሰላም አምላክ» ይባላል። (ሮሜ 15:33፤ 16:20፤ 2ኛ ቆሮ. 13:11፤ ፊልጵ. 4:9፤ 1ኛ ተሰ. 5:23)

መ) «በእናንተ እያደረገ» (ቁ. 21) እግዚአብሔር በእኛ ካልሰራ እኛ ልናደርግ አንችልም። (ፊልጵ. 2:12) የሰላም አምላክ፤ አብዛኛውን ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱስ፤ ፈቃዱን ያስታውቀናል፤ ሲያስታውቀንም በኢየሱስ ክርስቶስ አማካይነት በመንፈስ ቅዱስ ኃይል በልባችን እየሠራ ፈቃዱን እናደርግ ዘንድ ያስችለናል። (ዮሐ. 14:16፤ 17:11. 2:20፤ 1ኛ ተሰ. 5:23፤ 24)

ሠ) «ፍጹማን ያድርጋችሁ» (ቁ. 21)። «ፍጹማን ማድረግ» የተናጋውን ወደ ቦታው በመመለስ ወይም የጠመመውን በማቅናት ያልተቻለውን ሥራ ለመፈጸም ማስቻል ማለት ነው። ብሉይ ኪዳን በተሰጠ ጊዜ እስራኤላውያን «እግዚአብሔር ያለውን ሁሉ እናደርጋለን እንታዛለንም» አሉ። (ዘጸአ. 24:3-8) ይሁን እንጂ፤ በሥጋ ድካም ምክንያት መፈጸሙ አቃታቸው። በአዲስ ኪዳን ግን አድራጊው ራሱ እግዚአብሔር ነው። እግዚአብሔር በክርስቶስ መታመናችንን አይቶ በውስጣችን ንጹሕን ልብና የቀናውን መንፈስ በመስጠት ቀድሞ ልናደርግ ያልቻልነውን አሁን ለማድረግ ያስችለናል። (ሮሜ 7:15-24፤ 8:2-4) ፈቃዱን የምናደርገው እኛ ስንታገል ሳይሆን እርሱ ፍጹማን ሲያደርገን ነው።

ቁ. 22-25

22 ወንድሞች ሆይ የምክርን ቃል እንድትታገሡ እመክራችኋለሁ፤ በጥቂት ቃል ጽፈላችኋለሁና።²³ ወንድማችን ጢሞቴዎስ እንደ ተፈታ እወቁ፤ ቶሎ ብሉም ቢመጣ ከእርሱ ጋር አያችኋለሁ።²⁴ ለዋናቸችሁ ሁሉና ለቅዱሳን ሁሉ ሰላምታ አቅርቡልኝ። ከኢጣልያ የሆኑት ሰላምታ ያቀርቡላችኋል።²⁵ ጸጋ ከሁላችሁ ጋር ይሁን፤ አሜን!

ሐዋርያው በመልእክቱ ውስጥ ብዙ ምክርን ሰጥቶአልና «ምናልባት ያስቀይማቸው ይሆን?» በማለት «ይህን ያህል ሰፋፊ ትምህርት በጠባብ ስፍር ስፍራአልሁና እባካችሁ በትዕግሥት አንብቡት በትዕግሥትም ተቀበሉት» ይላቸዋል። ስለ ጢሞቴዎስ መታሰር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጻፈ ነገር የለም! ቢሆንም ሐዋርያው «እኔ በቅርቡ ልመጣ አስብያለሁና ከመነሣቴ በፊት የመጣልኝ እንደሆነ አብረን እንመጣለን» ይላል። ቀጥሎም ለማኅበሩ ዋናችና አባሎች ሁሉ የራሱን ሰላምታ፤ ከእርሱም ጋር ያሉትን ከኢጣልያ የሆኑትን ምእመናን ሰላምታ እያቀረበ «ጸጋ ከሁላችሁ ጋር ይሁን፤ አሜን!» ብሎ መልእክቱን ያቆማል።

ማስገንዘቢያ፡-

ሀ) «በጥቂት ቃል ጽፈላችኋለሁ» (ቁ. 22) አሥራ ሦስት ምዕራፎች ያሉበት መልእክት «ጥቂት ቃል» እንደምን ይባላል? ቢሉ፤ መልእክቱ ትምህርት ጥቅጥ ብሎ የሞላበት

ነውና እኔ ይህን ትርጓሜ ስጽፍ ምን ያህል ወረቀት እንደ ፈጀብኝ ታስተውሉ የለምን?
እንግዲያውስ ሐዋርያው «በጥቂት ቃል ጽፈላችኋለሁ» ማለቱ የእውነት ነገር ነው!

ለ) «ከኢጣሊያ የሆኑት» (ቁ. 24) እንደ ዕብራዊ በሌላ አገር ላሉት ዕብራውያን ይጽፋል፡
ከእርሱ ጋር ከኢጣሊያ የሆኑትም እሉ፡ እንባቢዎችም ዛሬ እኛ ነን። በኢየሱስ ክርስቶስ
ምንና ምን ያለ ኅብረት አለ! ከሕዝብና ከነገድ ከወገንም ከቋንቋም ሁሉ የሆኑትና
ከማናቸውም የቤተ ክርስቲያን ቅርንጫፍ የመጡት ሰዎች በክርስቶስ እንደ ሰው ናቸው።
(ራእ. 7:9፤ ገላ. 3:28) በእርሱ፡ ልዩነቶች ሁሉ፡ የአገርና የቀለም፡ የሥልጣኔ ደረጃና
የእድሜ የጾታም፡ ሁሉም ተወግደዋል በዓለምም ውስጥ የምእምናን ማገበር በእውነት
እንድ ብቻ ነው። (የኒቅያን የጋይማኖት ሥርዓት ተመልከት። ዮሐ. 17:20-23)

ሐ) «ጸጋ ከሁላችሁ ጋር ይሁን! አሜን?» (ቁ. 25) ጸጋ ምንድር ነው? ቢሉ፡ ጸጋ
ከእግዚአብሔር ፍቅር የሚወጣ መልካም ነገር ሁሉ ነው። በእንደ ምንጭና በውኃው
ብንመስለው፡ ምንጩ የእግዚአብሔር ፍቅር ነው፤ ከምንጩም የሚፈሰው ውኃ ጸጋ ነው።
በሥራችን የምንገዛው ወይም እንዲያው የሚገባን ነገር ሳይሆን እግዚአብሔር በመልካም
ፈቃዱ የሚያሳትፈን ነገር ነው። በጸጋ ውስጥ ሞገስ ምሕረት ይቅርታ፡ ጽድቅ፡ መታደስ፡
ኅብረት፡ ረድኤት፡ የዘላለምም ሕይወት ተጠቅልሉአል። (1ኛ ዮሐ. 4:16፤ ሮሜ
5:15-18፤ 6:23)

ይህን መልእክት ከትርጓሜው ያነበባችሁ ሆይ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ስለሚገኝልን ታላቅ መዳን
እግዚአብሔር የተናገረውን ቃል ስምታችኋልን? ኃጢአትን ፈጽሞ የሚያስወግድና ወደ
እግዚአብሔር አቅርቦ የማይቋረጥን ኅብረትን የሚያስገኝልን ሊቀ ካህናት አስፈላጊ መሆኑን
ተገንዝባችኋልን? የተሾመልን ሊቀ ካህናት ኢየሱስ መሆኑን አስተውላችኋልን? እጅግ በጣም
ተስማሚ መሆኑን ተረድታችኋልን? የአዲስ ኪዳንን ተስፋ ቃላት ያስገንዝበን ዘንድ በሰማያት
መቀመጡን አይታችኋልን? እምነት፡ ተስፋ፡ ፍቅር፡ እነዚህ ሦስቱ ለክርስቲያን አመላለስ
አስፈላጊ መሆናቸውን አውቃችኋልን? እንግዲያውስ፡ ጸጋ ከሁላችሁ ጋር ይሁን አሜን!

እነሳስቶ ላስጀመረን፡ አስጀምሮ በጸጋው ላስጨረሰን ለእግዚአብሔር
ክብር ምስጋና ይገባው ለዘላለም።
አሜን!